

התקשרות

241907 / Freidin Levi

תהלוכת ל"ג בעומר בחזית בניין 770
י"ח אייר תש"ג

איך זה שדווקא תלמידי של עקיבא "לא נהגו כבוד זה לזה"? / שיחה ומכתב

סקירה מיוחדת על תולדות תהלוכת ל"ג בעומר
/ ניצוצי רבי

"הקדוש ברוך הוא מגן עליהם ושולה להם את ברכתיו ואת ישועתו
במידה יתרה, והם אכן ייצאו מהמצב הנוכחי בהצלחה" – תקווה
ואמונה בתקופה של חרדה ודאגה / תמונה מספרת

03

מצד אחד, עלינו להיות מובדלים מכל העולם ולשמור על המצוות. מצד שני, אנחנו מוכרחים להקדיש שעות רבות במטלות החיים. התשובה לקושי הזה נמצאת בסיפור פסח שני אותו מספרת לנו התורה • **התועדות עם הרבי**

04

ימי האבל של ספירת העומר מזכירים לנו כי עלינו לערוך חשבון נפש בנושא אהבת ישראל, ויום ל"ג בעומר מלמד אותנו כיצד לעשות זאת. ההתבוננות בסיפורם של תלמידי רבי עקיבא, מלמדת אותנו כי מצוות אהבת ישראל לא מסתכמת רק בהתנהגות מנומסת כלפי הזולת; למעשה מדובר על רגש של אהבה ודאגה אמיתית לכל יהודי. מאידך, את אותה אהבה מתפרצת עלינו לנתב למקומות נכונים, כאלו ששייגו את התוצאה הרצויה • **שיעור בלקוטי שיחות**

11

מכתב "לכל התלמידים והתלמידות המשתתפים בפעולות יום הסגולה ל"ג בעומר". התנהגותם של תלמידי רבי עקיבא נבעה דווקא מתוך היותם תלמידים נאמנים של רבי עקיבא ודבקותם בעבודת ה' באמת • **מכתב מבואר**

13

תהלוכת ל"ג בעומר, שהחלה בזעיר אנפין בתשי"ג, קיבלה תנופה רבתי בשנת תש"מ. מאז לא חדל הרבי לעודד את השלוחים וכלל החסידים להשתדל בהצלחת התהלוכות בכל מקום • **ניצוצי רבי**

16

בשיא תקופת ההמתנה לפני מלחמת ששת הימים, כשבארץ שררו דאגה וחרדה עמוקות מהצפוי, הרבי הקדיש את דבריו בתהלוכת ל"ג בעומר לנסוך ביטחון ואמונה חזקה בתושבי ארץ הקודש • **תמונה מספרת**

פתחנו בקטע משיחה של הרבי בנושא פסח שני. הרבי מתאר את הקושי שיהודי עלול לחוש מול מציאות החיים, והתחושה שהמטלות היומיומיות לא מאפשרות להתמסר כראוי לצד הרוחני. התשובה נמצאת בפרשת פסח שני: כשיהודי רוצה באמת, הקדוש ברוך הוא נותן לו את כל ההזדמנויות והאפשרויות לחיות חיי תורה ומצוות.

רובו של הגיליון עוסק בל"ג בעומר. השיחה והמכתב שניהם עונים על שאלה פשוטה וחזקה: איך זה שדווקא תלמידיו של רבי עקיבא, המורה הגדול שלימד ש"ואהבת לרעך כמוך - זה כלל גדול בתורה", נכשלו באהבת ישראל ו"לא נהגו כבוד זה לזה?".

במדור ניצוצי רבי הבאנו סקירה היסטורית על תהלוכת ל"ג בעומר שהרבי ייסד, ובמדור תמונה מספרת סיפורנו על הדברים של הרבי בתהלוכה בעיצומה של תקופת ההמתנה לקראת מלחמת ששת הימים.

ראוי לסיים בדברי הרבי (בשבת פרשת אחרי-קדושים תש"מ): "על ידי שעושים את התהלוכה בהתאם ל"דרכו" של הילד, על ידי זה שהוא הולך, "צועד" בגאון ובעוז עם דגל או שלט שאפשר לרשום עליהם גם עניינים הקשורים בתורה ומצוות... זה נותן חיות וחמימות בילדים יהודים בנוגע לכל עניני תורה ומצוות, באופן שהרושם הטוב של התהלוכה נשאר אצלם בזיכרון, ויש לזה פעולה נמשכת בחינוך שלהם".

”אם יהודי רק רוצה באמת, ימציא לו ה' את האפשרות לקיים את כל המצוות”

(משיחת י"ד אייר תשכ"ה)

ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם ולא יכלו לעשת הפסח ביום ההוא ויקרבו לפני משה ולפני אהרן ביום ההוא. ויאמרו האנשים ההמה אליו: אנחנו טמאים לנפש אדם. למה נגרע לבלתי הקרב את קרבן ה' במעדו בתוך בני ישראל. ויאמר אלהם משה: עמדו ואשמעה מה יצוה ה' לכם.

וידבר ה' אל משה לאמור. דבר אל בני ישראל לאמר, איש איש פי יהיה טמא לנפש או בדרך רחקה לכם או לדרכיכם ועשה פסח לה'. בחדש השני בארבעה עשר יום בין הערבים יעשו אתו... (במדבר, פרק ט, פסוקים ו-יא)

הקדוש ברוך הוא קבע את סדר העולם באופן כזה, שאצל עם בן מיליוני אנשים לא יתכן שמזמן לזמן לא ימות מישהו, רחמנא לצלן, בהגיעו עד לגיל מאה ועשרים שנה, ככל שהקדוש ברוך הוא הויעיד לו. בפרט כשמדובר אודות עם גדול, שנתברך על ידי הקדוש ברוך הוא ש"לא ייספר מרוב", ומידי יום ביומו נולדים ילדי ישראל חדשים - הרי גם בלתי אפשרי שלא יהיה מקרה מוות של יהודי, רחמנא לצלן, בימי ההכנה לפסח.

ונמצא, שהקדוש ברוך הוא עשה כאן תרתי דסתרי [דבר והיפוכו]: הקדוש ברוך הוא ציווה שבי"ד ניסן חייב כל יהודי להקריב קורבן פסח בעצמו, ולצורך זה חייב להיות טהור באותו יום. ובה בשעה העמיד הקדוש ברוך הוא את סדר העולם באופן כזה, שבכל י"ד ניסן בהכרח שימצאו על כל פנים [לפחות] כמה מישראל שיהיו מחויבים על פי תורה לעשות דברים שייטלו מהם את האפשרות להיות טהורים בעת זו.

וזו הייתה טענתם [של אותם יהודים]: הקדוש ברוך הוא קבע את סדר העולם באופן כזה, שבזמן זה מוכרחים להיות יהודים כאלו [ש"טמאים לנפש אדם"]. ואם כן, מהי אשמנתו שלכן לא נוכל להקריב את הקורבן שהקדוש ברוך הוא ציוונו?!

הקדוש ברוך הוא הכיר בצדקת טענתם, והשיב להם שאי אפשר לקחת מהם את מצוות קורבן פסח. ועל ידי זה שהם הציגו את השאלה, מיתוספת עוד מצווה ויום טוב אצל בני ישראל - פסח שני.

מזה מתקבלת הוראה עמוקה לכל אחד ואחד מאיתנו:

רבים שואלים: מחד גיסא, דורש הקדוש ברוך הוא שבני ישראל יהיו עם קדוש, שיוכלו להכיר עליהם שהם מובדלים ונוהגים אחרת מכל אומות העולם: הם שומרים שבת, אוכלים כשר ומקיימים כל המצוות שעליהם נצטוו. ומאידיך גיסא, העמידים הקדוש ברוך הוא במצב כזה שהם מוכרחים להקדיש שעות רבות לעניינים שלוקחים מהגברים את האפשרות ללמוד תורה בשעות אלו, ולוקחים מהאימהות את האפשרות להתמסר באותה שעה לחינוך הראוי של הילדים שבהם בירכס הקדוש ברוך הוא, ולוקחים מהנשים שאינן נשואות את האפשרות לנצל את השעות להתכונן כדבעי לכך שאחרי זה יעמידו בית אמיתי בישראל, בית בנוי על יסודות התורה ומצוות.

וזוהי ההוראה מהמענה של הקדוש ברוך הוא [לאותם יהודים שנטמאו]: אפילו אם נדמה שלהיות בעולם ולקיים מצוות הרי זה דבר הכרוך בקשיים גדולים ביותר; ובפרט כשמדובר אודות מצווה שמזדמנת אחת לשנה [הקרבת קורבן פסח], וכאשר לא היו יכולים לקיים מצווה זו באותו יום בגלל מניעות ועיכובים של העולם אזי נדמה שכבר אבוד - עליכם לדעת, שבאם יהודי רק רוצה באמת לקיים תורה ומצוות, ותובע "למה ניגרע", ימציא לו הקדוש ברוך הוא את האפשרות שיוכל לקיים כל המצוות ללא גרעון.

ואפילו אם בשביל זה יצטרכו לפעול דבר חידוש שלא היה עד אז [כמו פסח שני], יעשה זאת הקדוש ברוך הוא בשביל אותם יהודים אחדים שנמצאים במצב כזה שבאופן אחר אינם יכולים לקיים את המצווה. וזוהי גם ההוראה לזמננו: כאשר נדמה לפעמים, שלפי כל החשבונות אי אפשר בשום אופן להתמסר לחינוך הראוי של הילדים, או להתכונן כדבעי לחיי משפחה יהודיים, או ללמוד תורה במידה ובאופן הדרוש, כי כל זה הוא בסתירה לקיום בעולם - אין זה אלא הדמיון של היצר הרע. וצריך רק לעורר בעצמו את ההחלטה העמוקה והאינתנה: לא יתכן שאני לא אהיה חס ושלום בתוך בני ישראל בקיימם ציווי ה'. ואז יראו שהקדוש ברוך הוא נותן להם אפשרות מיוחדת לכך.

איפה הכבוד?

נמצאים אנו בעיצומם של ימי 'ספירת העומר', שבעת השבועות שבין חג הפסח לחג השבועות. בהשגחה פרטית, מצוות ספירת העומר מופיעה בפרשת השבוע¹: וספרתם לכם ממחרת השבת, מיום הביאתכם את עמר התנופה, שבע שבתות תמימות תהיינה. עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמשים יום.

את מצוות ספירת העומר מקיים עם ישראל כבר אלפי שנים. ומעבר למצווה המעשית של ספירת הימים והשבועות, תקופה זו היא גם עת של התכוננות רוחנית ותיקון המידות לקראת חג מתן תורה. אך לצד זאת, זו גם תקופת אבל וצער, כפי שיודע כל ילד. לא מתחתנים ולא רוקדים לצלילי תזמורת ואף נמנעים מלהסתפר. וזאת בגלל טרגדיה היסטורית שהתרחשה קצת אחרי חורבן הבית השני, לפני קרוב לאלפיים שנה, עליה מספרת הגמרא²:

שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לו לרבי עקיבא, מנכת עד אנטיפרס, וכלן מתו בפרק אחד, מפני שלא נהגו כבוד זה לזה... כלם מתו מפסח ועד עצרת.

בקצרה: לרבי עקיבא היה מספר עצום של עשרים וארבעה אלף תלמידים שלמדו ולימדו את תורתו. הם היו מפוזרים בכל הארץ, מעכו של ימינו ועד ראש העין של ימינו. וכולם מתו תוך פרק זמן של מספר שבועות, ממגיפה קטלנית בדרכי הנשימה.

זה היה אירוע משמעותי מאד, ולא רק בגלל המספר הגדול של יהודים שמתים בפרק זמן קצר כל כך. זה מאורע שמשנה את פני עולם התורה. רבי עקיבא, גדול התנאים ומנחיל התורה שבעל פה, מקים בארץ ישראל שאחר החורבן אימפריה תורנית אדירה, אלפים רבים של תלמידים, בפרסיה ארצית. וכל האימפריה הזו נמחקת כמעט לחלוטין, תוך מספר שבועות, במגיפה נוראה שמשתוללת וגובה את חייהם של רבבות תלמידיו.

למרבה השמחה, האירוע הטרגי הזה לא נגמר בחורבן טוטלי, כפי שמשיכה הגמרא לספר. בדרום הארץ נשארים חמישה תלמידים - בהם רבי שמעון בר יוחאי - שמהם מצליח רבי עקיבא לשקם ולהחיות שוב את עולם התורה. אך הפצע נותר, ואנחנו כואבים אותו עד היום.

הבעייתיות שבהתנהגותם של תלמידי רבי עקיבא מפורשת בגמרא: "שלא נהגו כבוד זה לזה". במבט שטחי, נראה שתלמידי רבי עקיבא לא אהבו אחד את השני, התנהגו

שיעור בלקוטי שיחור

לאהוב בכבוד

ימי האבל של ספירת העומר מזכירים לנו כי עלינו לערוך חשבון נפש בנושא אהבת ישראל, ויום ל"ג בעומר מלמד אותנו כיצד לעשות זאת.

ההתבוננות בסיפורם של תלמידי רבי עקיבא, מלמדת אותנו כי מצוות אהבת ישראל לא מסתכמת רק בהתנהגות מנומסת כלפי הזולת; למעשה מדובר על רגש של אהבה ודאגה אמיתית לכל יהודי. מאיך, את אותה אהבה מתפרצת עלינו לנתב למקומות נכונים, כאלו ששייגו את התוצאה הרצויה.

השיחה המלאה – בלקוטי שיחות, חלק כב, שיחה ל"ג בעומר.

עריכה:

הרב דויד אולידורט

הרב ישראל אריה ליב רבינוביץ

1. ויקרא כג, טו-טז.
2. יבמות סב, ב.

אחד כלפי השני בזלזול ובחוסר התחשבות. אך פרשנות כזו נראית תמוהה מאד - כפי שהרבי שואל:

לכאורה תמוה:

הלא רבי עקיבא הוא בעל המאמר "ואהבת לרעך כמוך" - זה כלל גדול בתורה. ואם כן, איך יתכן שתלמידיו - הנקראים בתורת אמת בשם תלמידי רבי עקיבא - לא ינהגו כבוד זה לזה?

רבי עקיבא התווה לתלמידיו דרך בעבודת ה'. הוא מודריך ומחנך אותם כי המצווה העיקרית והחשובה בתורה היא אהבת ישראל, "ואהבת לרעך כמוך". זהו "כלל גדול", שממנו מסתעפות רבות ממצוות התורה. על הפרוכת בבית מדרשו רקום באותיות של זהב "ואהבת לרעך כמוך", על מבנה הישיבה שלו מתנוסס השלט "בית חינוך לאהבת ישראל". תלמידיו של רבי עקיבא היו דוגמאות מהלכות לאנשים שהפנימו את דרכו וחיים לפי הוראותיו, בהם ההוראה הגדולה להיות אנשים שאוהבים את זולתם ודואגים לאחרים.

אם כן, איך זה ייתכן שדווקא הם נכשלו בהתנהגות הפוכה לדרך החיים של רבי עקיבא? הרי מדובר בתופעה שרווחה והשתרשה עמוק כל כך בקרב כל שורות התלמידים, לא בכישלון של אדם בודד או מעידות כאלה ואחרות. זה כמו שניכנס ל"כנס הטבעונים העולמי" ונגלה שהמנה העיקרית בתפריט היא סטייק בשרי... האם אפשר לתאר אבסורד גדול יותר מזה, פער גדול יותר בין הערכים החרוטים על הדגל לבין ההתנהגות הממשית בחיים עצמם?

השאלה הזו חשובה מפני שהתשובה עליה יכולה לספק לנו מבט רב משמעות שנוגע לחיים שלנו היום. מותם של עשרות אלפי תלמידי רבי עקיבא מחייב אותנו להעמיק ולהתבונן בדרכם, ולנסות להבין מדוע היה צורך במחיקתו של דור שלם של מעבירי התורה, להבין מה הייתה הטעות החמורה בדרכם, שלנו אסור לחזור עליה.

חדורי אמת

נקרא את ההסבר בלשונו של הרבי:

א. ספרא ע"פ (קדושים יט, יח).

כל אחד מתלמידי רבי עקיבא הייתה לו דרך משלו בהבנת תורת רבו, ועל פי דרכו עבד את ה'. עבור האחד היה העיקר אהבת ה', ועבור חברו - יראת ה', וכיוצא בזה.

וכל אחד מהם היה אופן הלימוד והעבודה שלו חדור בו כל כך, עד שהיה ברור בדעתו שמי שאינו צועד בדרך זו, יש חסרון בשלמותו.

ובהיותם תלמידי רבי עקיבא, שהדגיש והפליא מעלת ענין "ואהבת לרעך כמוך" - לא הסתפק כל אחד מהם בעלייתו בעצמו מחיל אל חיל, אלא השתדל להשפיע גם על כל חבריו שיעבדו אף הם את ה' בדרך שלו דווקא.

וכאשר שאר התלמידים לא קיבלו דרך זו - בהיות חדורה בהם דרך העבודה שלהם - הרי "לא נהגו כבוד זה לזה": כיוון שהיו אנשי אמת, ולא חס ושלום "אחת בפה ואחת בלב", לא היו יכולים לחוש רגש כבוד אמיתי זה לזה, לפי שלדעתם היה לזולת חסרון בשלמות של עבודתו יתברך.

ראשית, עלינו להבחין בגוונים ובשוני בין כל אותם תלמידים. אם עד עתה ראינו בעיני רוחנו ישיבות עם אלפי תלמידים המשננים את החידושים וההדרכות של רבי עקיבא, כעת הרבי מלמד אותנו להסתכל על כל אחד מהם כ'תלמיד' יחיד. כל אחד מהם הוא אדם בעל תכונות משלו, בעל אופי מיוחד, כישורים וסגנון הייחודיים רק לו. אחד מהם אהב לרדת יותר לפרטים ולדקויות בדבריו של רבי עקיבא, ואילו השני נטה יותר להתמקד ברעיון הכללי של הדברים. אחד מהם שם דגש על יישום דברי רבי עקיבא בשמחה ובהתלהבות, והשני יישם את דברי רבו ביראת כבוד. כל אחד מהם היה חסיד של רבי עקיבא בסגנונו הייחודי, כל אחד ביטא את דברי רבי

ב. כי אין דעותיהן שוות (ראה ברכות נח, א. א. סנהדרין לח, א). וראה אבות (פ"ב מ"ט"י) ה' תלמידים היו לו לרבי"ז א"ל צאו וראו איזו דרך טובה שידבק בה האדם, וכל אחד ואחד אמר דבר שונה מכל השאר. - וראה המשך תערי"ב פרק יג.

ג. להעיר מתניא פ"ה "הוא יחוד נפלא כו' מכל צד כו' דם ובשר כבשר כו'".

ד. רש"י וישב לו, ד.

עקיבא בצורה שאליה נטה והתחבר יותר.

הדבר השני הוא ההבנה מהי אהבה. אהבת ישראל זה לא 'להתנהג יפה', לחייך בנימוס לזולת ולהיזהר מלפגוע בו. אהבת ישראל אמיתית היא רגש של דאגה אמיתית ואכפתיות לזולת. הם באמת היו תלמידיו של רבי עקיבא, הוגה האמרה "ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה". והם הפנימו את זה עד הסוף, וחיו כשבערה בהם האכפתיות. כל אחד מהם חשב כל הזמן: כיצד אוכל להשפיע גם על שאר חבריי, איך אוכל להעניק גם להם את הטוב שאני זכיתי בו.

כך בגשמיות, וכך גם בתחום הרוחני והתורני. כל אחד מתלמידי רבי עקיבא השתוקק לכך שהשיטה הייחודית שהוא מצא בעבודת ה', תהיה נחלת הכלל. לא כדי להשליט את שיטתו או להאדיר את עצמו, חלילה, אלא מרצון אמיתי להביא את האמת ואת הדרך הנכונה (בעיניו) בעבודת ה' - לכולם. מתוך אהבת ישראל. אהבה אמיתית היא היכולת להרגיש את השני, להבין אותו ולדאוג באמת שיהיה לו טוב, גם במקרה בו הוא עצמו לא ממש מבין מה חסר לו. לתלמידי רבי עקיבא הייתה אהבת ישראל אמיתית, הם אכן חשו זה את זה. לכן לכל אחד מהם באמת כאבה העובדה שלחברו חסרה הדרך הייחודית שבה הוא עצמו הבין את דברי רבי עקיבא.

הדבר השלישי שצריך להבין הוא שהם לא היו פשרנים ולא צבועים, אלא אמיתיים וטוטליים. הם לא יכלו לעשות שקר בנפשם, לזייף חביבות ונחמדות, כשהאמת בערה בעצמותיהם. כאשר הם האמינו במשהו, הם הלכו איתו עד הסוף. התוצאה של כל זה הייתה, כפי שנראה, ש"לא נהגו כבוד זה לזה".

תשוקה למסירות נפש

לא רק את אהבת ישראל למדו תלמידי רבי עקיבא מהמחנך הגדול שלהם. גם את ההליכה עד הסוף הם למדו ממנו:

בהיותם תלמידי רבי עקיבא, מובן שאופן זה של עבודתם, להיות חדורים כל כך בדרך העבודה שלהם, עד כדי אי-קבלת אפשרות של שלמות גם בדרך אחרת, יש לו שורש גם בעבודתו של רבי עקיבא עצמו...

רבי עקיבא חי כל ימיו בתשוקה לעניין של מסירות נפש, כמסופר בגמרא³, שרבי עקיבא אמר לתלמידיו: "כל ימיי הייתי מצטער [על פסוק זה: 'בכל נפשך - אפילו נוטל את נשמתך', אמרתי:] מתי יבוא לידי ואקיימנו?".

מסירות נפש היא ענין המקיף את מציאות האדם וחודר בו לגמרי. בשעה שאדם עומד בתנועה של מסירות נפש, לא נשאר שום חלק בנפשו שאינו חדור במסירות נפש זו.

וזה היה גם סדר עבודתם של כ"ד אלף תלמידי רבי עקיבא: הם קיבלו מרבי עקיבא תשוקה זו למסירות נפש, וממילא, כל ענין בעבודת ה' היה אצלם במסירות נפש, באופן שכל מציאותם הייתה נתונה בעניין זה וחדורה בו. ועד כדי כך היו מסורים אל העניין בכל לב ונפש, שלא היה אצלם (באותה שעה) כל מקום לעניין אחר.

רבי עקיבא היה המורה הגדול לאהבת ישראל, אך היה בו צד נוסף ולא פחות חשוב. רבי עקיבא הוא איש מסירות הנפש.

בגמרא מסופר שכל ימיו השתוקק רבי עקיבא והתחנן לה' לזכות בדבר אחד: לאהוב את ה' עד מוות, למסור את נפשו על קידוש ה'. והוא אכן זכה לכך. בעקבות התורה שהרביץ חרף גזירת הרומאים, הוא נתפס על ידם והומת בייסורים. נשמתו יצאה כאשר קרא "שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד". באותה הזדמנות גילה לתלמידיו שאכן לכך השתוקק כל ימיו, וכך אמר להם: "כל ימיי הייתי מצטער על פסוק זה³: 'בכל נפשך - אפילו נוטל את נשמתך'. אמרתי: מתי יבוא לידי ואקיימנו?!".

יהודי שכל ימיו משתוקק למסור את הנפש, הוא יהודי שדרוך כמו קפיץ, שנמצא כל הזמן בכוננות לתת את עצמו לה'. כמו חייל בעיצומו של קרב מסוכן וקריטי, שלמענו הוא מוכן

3. דברים ו, ה.

שלו. המשתתפים במסיבה כולם חבריו הטובים ביותר, אותם הוא אוהב מאד ודואג להם באמת. הוא נכנס למסיבה ורואה על השולחן משקאות מתוקים, ממתקים, מאכלים עתירי שומן רווי, משקאות אלכוהוליים וחפיסות סיגריות.

האם הוא ימשיך לחייך? הרי הוא יצא מכאן בראותו את חבריו הטובים והאהובים מזיקים כך לבריאותם והורסים את חייהם. גם אם יאסוף את כל כוחותיו כדי לשמור על איפוק, הוא לא יוכל לשבת במסיבה ברוגע ולפטפט עם חבריו. הוא לא יכול להכיל אותם ולנהוג בהם כבוד. הוא יצק עליהם במקרה הטוב, ויהפוך את השולחן במקרה הגרוע.

אנחנו יכולים לחשוב על כך גם בחיים האישיים שלנו, ולבחון את עצמנו דרך השאלה הזו. לכל אחד מאיתנו יש ידיד, שכן או חבר לעבודה שבינתיים איננו שומר שבת. כנראה שאם נראה אותו מעשן או נוסע בשבת הדבר יצרום לנו. אך האם אכפת לנו באמת ממצבו הרוחני? האם אנו מרגישים את הדחף להשפיע עליו להתחיל לשמור שבת?

איפה הבעיה?

אם ההתנהגות הזו הגיעה ממקום טוב כל כך, איפה בכל זאת הייתה הטעות של תלמידי רבי עקיבא? - נקרא את ההסבר בלשונו של הרבי:

למרות זאת, בלי להתחשב במעלה הגדולה של עבודתם, לא היה זה בשלמות לפי הכוונה הראויה.

עבודה זו של מסירות נפש בלבד, מביאה את האדם לידי "רצוא" - הרצון לצאת מן העולם ולהגיע אל הקדוש ברוך הוא בכלות הנפש. ולכן, למרות שעבורם זוהי מעלה נפלאה, עבודה מתוך מסירות נפש, אין זאת הכוונה בשלמותה.

כי הכוונה העליונה היא שמסירות הנפש, ה"רצוא", תרד ותביא יותר ל"שוב", להמשכת אלקות למטה. וזה נעשה על ידי עבודה מסודרת דוקא, עבודה שעל פי טעם ודעת.

הבעייתיות שבהתנהגותם של תלמידי רבי עקיבא הייתה ההתמקדות בתהליך הפנימי ולא בתוצאה המעשית. זה נכון באופן כללי לתפיסה מהי עבודת ה', ובאופן ספציפי היה לזה ביטוי בהתנהגות

להקריב את חייו. הראש של אותו חייל לא יכול להיות עסוק במשהו אחר מלבד המשימה שלו. רבי עקיבא לא יכול היה לאכול ארוחת בוקר במנוחה או לשוחח שיחת רעים סתמית. הוא נמצא תמיד בכוננות, חדור מטרה. כשהוא מעביר שיעור, אוכל או שותה, ישן או מטייל, הוא חושב על דבר אחד: איך אני 'מוסר' את עצמי לה'. 'מסירות נפש' היא תנועה נפשית חזקה ומוחלטת, שמושכת את האדם עד הסוף.

ותלמידי רבי עקיבא אכן למדו מרובם את דרך עבודת ה' של 'מסירות נפש', את הדרך הבלתי מתפשרת. הדרך הזו באה לידי ביטוי גם באהבת ישראל הטוטלית שלהם. הם אהבו אחד את השני לגמרי, ללא פשרות וללא מעצורים.

כעת אנחנו מבינים איך דווקא הם נכשלו באג'נדה שבה הם דגלו יותר מכל. ראינו שמה שאפיין את תלמידי רבי עקיבא היו שלוש תכונות: סגנון ייחודי, אהבה אכפתית חזקה, וטוטליות ללא פשרות. אולי זה מפתיע, אבל כשחושבים על זה היטב מבינים כי מכלול התכונות האלה הוביל בהכרח ל"לא נהגו כבוד זה לזה".

ללא הייחודיות, כאשר כולם מתנהגים כמו עדר, חושבים ומרגישים אותו דבר, אין בעיה לכבד אחד את השני. השוני והאופי הייחודי לכל אחד מייצרים פערים שעלולים להביא לחיכוכים. ללא האהבה והדאגה אפשר להיות בעל גישה שונה לחלוטין, אבל לפנות לדרכך כשהחבר נמצא במקום אחר ומתנהג שלא לרוחך. ללא הטוטליות יש מקום להכלה של עמדה אחרת, של התנהגות שונה מזו הנדרשת לפי ההבנה האישית.

כעת אנו מבינים שהם "לא נהגו כבוד זה לזה" - לא מאטימות או מאדישות, אלא דווקא מתוך עבודת ה' וממניעים טובים. דווקא מפני שהיו אנשים צדיקים ונעלים, שאהבו אחד את השני באמת, הם לא היו יכולים להכיל זה את זה.

כדי להמחיש את הנקודה, נתאר לעצמנו אדם שסבל מעודף שומן, ובשלב מסוים עשה מהפכה בחייו והתחיל להקפיד על תזונה בריאה. הוא קרא ספרים ומחקרים רבים על השפעתה של תזונה נכונה על כל המערכות בגוף, והבין שתזונה לא בריאה מזיקה ומקלקלת, ועלולה לגרום למחלות ואף למוות. הוא יודע שאכילת אוכל לא בריא משפיעה על מצב הרוח, פוגעת בכושר העבודה וביחס לאישה ולילדים.

ואז הוא מוזמן למסיבת יום הולדת של חבר טוב

ההומים שבליבנו דוחפים אותנו לעשות, יכול להנחות אותנו במצבים רבים בחיינו.

כאשר אנו רוצים להשיג שכנות טובה, האם נגער בשכן פעם אחר פעם על שלכלך את המעלית, או שמוטב שנאיר לו פנים? כאשר אנו מעוניינים לשכנע ידד לשנות את אורח חייו לבריא יותר, האם עלינו לאיים עליו או דווקא לדבר איתו בנחת? כאשר אנו מרגישים דחף לצעוק ולגעור בילד מתבגר על מעשיו, האם זה מה ששיג את התוצאות, זה מה שטוב לילד?

יכול מאד להיות שהרצון שלנו לנקוט בצעדים חמורים ודרסטיים נובע מכוונות טהורות, מדאגה ואהבה אמיתית, אך לעולם עלינו להבין שיש לבנות גשר בין הרצוי למצוי, בין המקום האמיתי בו הדברים נמצאים במלוא התוקף של משמעותם, לצורה בה הם צריכים להתקבל במציאות. ברגש שבליבנו נדרש מאיתנו להיות מלאי דאגה ואהבה, אך בנוגע למעשה בפועל עלינו לרסן את הרגש הזה, ולנהוג כלפי הזולת בכבוד ובהכלה.

תיקון העולם

האם אפשר להיות 'תלמיד של רבי עקיבא' ולא ליפול באותה שגיאה? האם אנו יכולים להיות אוהבים ואכפתיים ואנשי אמת, בלי לשגות בהתנהגות חסרת כבוד כלפי השונים מאיתנו?

התשובה חיובית. יש דרך שלא מוותרת על בערה פנימית באש של אהבת ה', אך מאידך גם משכילה לבנות גשרים ולחבר. את הדרך הזו הנחילו לנו חמשת התלמידים הנותרים שמהם נבנה עולם התורה מחדש, שהבולט בהם הוא רבי שמעון בר יוחאי. גם הם היו תלמידי רבי עקיבא, אבל הם לא נכשלו באותה תקלה:

בשלוש עשרה שנות שהותו במערה, היה רבי שמעון בר יוחאי מבודד מן העולם, עד כדי כך שלא היה באפשרותו לקיים כמה מצוות מעשיות, והוא קיימן רק במשמעותן הרוחנית!...

אך זה עצמו הביאו לידי כך, שבצאתו

הבינאישית שהביאה ל"לא נהגו כבוד זה לזה" ובסופו של דבר לאסון.

ה' מצווה אותנו במצוות אהבת ישראל. הוא רוצה שבאמת יהיה אכפת לנו מהזולת, שבאמת נדאג לו ונרגיש את כאבו, אבל הוא גם מעוניין שהאהבה הזו תשיג תוצאות: שבעקבות האהבה והדאגה לזולת נצליח לגרום שיהיה לו טוב יותר. תלמידי רבי עקיבא הצטיינו במיוחד באהבת ישראל, אך הם לא שמו דגש על התוצאות, ולא הבחינו בכך שהאהבה והדאגה שלהם הן עצמן מפריעות לעשות טוב לאחר.

כי אם רוצים להשיג את המטרה ולהשפיע באופן ממשי לטובה על חייו של הזולת, בגשמיות וברוחניות, יש צורך לרסן את האהבה והדאגה אליו. יש צורך לנהוג בו כבוד, לדעת להכיל אותו, להתייחס אליו בנחת ובשלווה, ולא לצאת מהכלים גם אם אתה מבין שהוא נמצא במצב גרוע ממש. ההשפעה על הזולת חייבת להתבצע בדרך שקולה ומסודרת, בסובלנות ובסבלנות.

אותו שומר תזונה חייב לדעת שאם באמת רצונו להשפיע על חבריו לשמור על בריאותם, אסור לו לשבור את הכלים. הוא חייב לדבר איתם בשפתם, להסביר להם יפה, ואם הם לא מוכנים כעת לשמוע - להמשיך לבלות איתם בנחת עד שיום אחד הם יקשיבו. את האהבה האמיתית שלו אליהם, שעלולה לגרום לו להשתולל ולפוצץ את האירוע, עליו לרסן על ידי המחשבה: מה ישיג את התוצאה הטובה ביותר, ואכן יוביל לשיפור בבריאותם?

אם חוזרים לתחום הרוחני ולמשמעות הדברים עבורנו, זו לא קריאה לפשרנות, ויתורים או העלמת עין. בפנים, בתוך הלב, חייבת לבעור אש של דבקות במטרה וחתירה לאמת. אבל לצד זה עלינו לאמן את עצמנו להביא את הדברים גם לעולם הפרקטי, להתאים אותם עם המציאות סביבנו. וכאן הייתה חולשתם של תלמידי רבי עקיבא. הם פרחו מעלה מעלה בעבודת ה', כל אחד בדרכו הייחודית, ולא השכילו לעצור ולראות איך מוזגים את כל השפע הזה לתוך כלים מדודים וקטנים. התקלה החמורה הזו גרמה לאסון הנורא.

המודל הזה של אהבת ישראל, המכוון להתמקד במבחן התוצאה, במה שיעשה טוב באמת לזולת ולא במה שהרגשות

1. לק"ת ר"פ שמיני.

יוחאי, אהבת ישראל הייתה אהבה של תיקון, לא של שבירה.

הגמרא מספרת על כך שרבי שמעון שוחח עם חבריו ואמר על השלטונות הרומיים: "כָּל מַה שֶׁתִּקְנֶנּוּ לֹא תִקְנֶנּוּ אֶלָּא לְצוּרָה עֲצֻמָּן: תִּקְנֶנּוּ שְׂוֹקִין לְהוֹשִׁיב בֵּהֶן זִנּוּת, מְרַחֲצוֹת - לְעֵדֶן בֵּהֶן עֲצֻמָּן, גִּשְׁרִים - לִיטוּל מִהֵן מְכֹס", ובעקבות זאת נאלץ להימלט יחד עם בנו רבי אלעזר ולהתחבא במערה. השניים שהו במערה במשך שלוש עשרה שנה, וניזונו באופן ניסי מעץ חרובים ומעיין מים.

זו הייתה תקופה של התבודדות והיבדלות, בהן רבי שמעון ורבי אלעזר אפילו לא היו יכולים לקיים באופן מעשי את כל המצוות. זו הייתה תקופה ארוכה וממושכת שבה הם יכולים היו לחוש את פעימות ההשתוקקות העזה והכיסופים להתקרב אל ה', בלי להתחשב בכלל בתוצאות האפשריות ובהשלכות המעשיות.

אך בצאתם מהמערה, משהו קרה. רבי אלעזר ברוב קדושתו, לא יכול היה לסבול את המראה של אנשים שעוסקים בחיים החומריים במקום להקדיש את זמנם וכוחם ללימוד תורה. וברוב עוצמתו, הוא היה שורף בעיניו ופוגע באותם אנשים. אך "כָּל הַיָּכָא דְהָיָה מִחַי רַבִּי אֶלְעָזָר, הָיָה מְסִי רַבִּי שְׁמַעוֹן". את כל אותם נזקים שחולל רבי אלעזר, רבי שמעון היה מרפא. ממתבודד הוא נעשה למתקן ומרפא.

עוד מספרת הגמרא, כי לאחר צאתו מהמערה שאל רבי שמעון את המקומיים: "אֵיכָּא מִילְתָּא דְבִעֵי לְתַקְוָנִי?". האם יש משהו שצריך לתקן? אמרו לו: "אֵיכָּא דּוֹכְתָא דְאֵית בֵּיהּ סִפְקָ טוּמְאָה, וְאֵית לָהּ צַעֲרָא לְכַהֲנִים לְאַקוּפִי. כָּל הַיָּכָא דְהָיָה קִישִׁי - סְטָרִיָּה, וְכָל הַיָּכָא דְהָיָה רַפִּי - צִיּוּנִיָּה". אמרו לו שיש אזור שבו נקבר פעם אדם, אך מקום הקבר הספציפי אבד, והמקום כולו נחשב לטמא מספק, והכוהנים לא יכולים היו לעבור בו. רבי שמעון נרתם למשימת ה'טיהור'. הוא מישש את האדמה בצורה שיטתית, והציב תמרורי אזהרה במקומות שבהם האדמה הייתה תחוחה, מה שהעיד על כך שאולי שם נחפר בעבר הקבר. כך הוא טיהר את המתחם כולו ואפשר לכוהנים מעבר נח.

שני הסיפורים הללו מבטאים את הדרך בעבודת ה' אותה מלמד רבי שמעון בר יוחאי. חובה עלינו לאהוב, אך לא פחות מזה גם לרפא ולתקן.

מהמערה, לא היה סדר עבודתו באופן של התבודדות והתרחקות מישוב העולם, אלא אדרבה - "כל היכא דהוה מחי ר' אלעזר הוי מסי ר' שמעון" [כל מקום שפגע בו רבי אלעזר - ריפאו רבי שמעון]: הוא הביא רפואה לעולם. ויתירה מזו, "אמר איכא מילתא דבעי לתקוני" [האם יש משהו ששמעון תיקון] - היינו, שחיפש אחר ענין שביכולתו לתקן בעולם!

ל"ג בעומר, אותו יום שבו "פסקו מלמות" חבריו, תלמידי רבי עקיבא, היה כעבור עשרות שנים ליום פטירתו של רבי שמעון בר יוחאי - יום שעל פי צוואתו שלו היה ליום שמחה.

על פניו אף נראה שאין קשר בין שני המאורעות שאירעו בל"ג בעומר, עצירת המגיפה והילולת רבי שמעון. הם אפילו סותרים במידת מה: האירוע הראשון מציין את העובדה שרשב"י נשאר בחיים ולא נספה עם חבריו, ואילו האירוע השני מציין דווקא את פטירתו. אך אם קוראים לעומק את האירועים, מבינים שזו לא רק סגירת מעגל סמלית, אלא שיש כאן משמעות מהדהדת שמלמדת אותנו איך באמת מתקנים בלי לשבור.

יום פטירתו של צדיק הוא יום סגולה, משום שהוא נקודת ציון רוחנית בהמשך מפעלו הרוחני של אותו צדיק. הצדיק הוא מורה דרך בעבודת ה', ויום הסתלקותו הוא היום בו הוא משלים את מפעל חייו. בזוהר הקדוש כתוב שיום ההילולא של צדיק הוא היום שבו כל פעולותיו ומעשיו הטובים וחידושי תורתו של הצדיק, מאירים את העולם. ביממה הזו, הקדוש ברוך הוא מעניק לנו הזדמנות מיוחדת לקבל מהצדיק שפע רוחני והתעוררות מיוחדת מדרכו בעבודת ה'.

וכך, ל"ג בעומר הוא היום שמבטא יותר מכל את הבשורה שרבי שמעון בר יוחאי הביא לעולם, את הדרך המיוחדת שהוא סלל עבורנו. וזו בעצם ההשלמה של שני האירועים שהתרחשו באותו יום: דרכו של רשב"י היא התיקון להתנהגות של תלמידי רבי עקיבא - כי אצל רבי שמעון בר

ז. להעיר ממשנ"ת בלקו"ש ח"ו עמ' 309 ואילך, שעילוי זה נעשה רק לאחר היותו שנת חי"ג בהמערה (משא"כ אחרי י"ב שנה אמר "מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה") - שדוקא התבודדותו עוד שנה הביאה להנהגה דמוסי ומפרק ר"ש.
ח. שבת לג, ב.
ט. שבת שם בסוף העמוד.

חסידי של ממש. לנסוע עד לסוף העולם כדי לדאוג ליהודי למצות, למניין או לארבעת המינים, לפתוח שיעורי תורה וחסידות בכל בית כנסת בעולם או להתרוצץ בשעות הקטנות של הלילה לסדר קבורה יהודית.

אך מצד שני, לאהוב כל יהודי ולהתנהג אליו בחיבה ובנועם, גם אם התנהגותו רחוקה לגמרי מדרך היהדות. לארח אותו בארוחת שבת אירוח חם, גם אם בסוף הארוחה הוא ייצא ויעשן סיגריה. לאפשר לו לחגוג היום את חגיגת בר המצווה בבית הכנסת, גם אם בחגיגה שיערוך לידידים מחר האוכל לא יהיה כשר.

זה לא נובע מהתפשרות. העובדה שאנו אוהבים יהודי בלי גבול על אף מעשיו, אינה נובעת מכך שאנו מזלזלים בחשיבותה של שמירת שבת או כשרות, חלילה. בדיוק להפך. הדבר נובע מהיכולת לשאת הפכים, לאהוב כל יהודי ללא סייגים מחד, ומאידך לא לוותר ולא להיות מרוצה מכך שמצבו הרוחני טעון שיפור.

היכולת הזו נובעת מכך שרצון ה' הוא הקו המנחה הבלעדי. רצון ה' הוא שאהבת ישראל, אהבת התורה ואהבת ה' יערו בליבנו בשיא עוצמתו, ויחד עם זה נשכיל לבנות גשר לליבו של יהודי, לקרבו צעד אחר צעד מהמקום שלו.

עלינו לאהוב כל יהודי בצורה טוטלית ולשאוף לקרבו לקיום תורה ומצוות בשלמות, ויחד עם זאת 'לנהוג כבוד' בכל יהודי, כמו שהוא, בלי קשר למצבו הרוחני.

המושג 'קירוב' הוא מושג נפוץ כל כך בימינו בקרב יהודים דתיים. אנו נמצאים כעת בערב הגאולה, וישנם רבים מאחינו בני ישראל שאינם שומרים תורה ומצוות, ועלינו, אלו שזכו לחיות חיים יהודיים כפי רצון ה', הזכות והחובה לעשות ככל יכולתנו לקרב גם את אחינו לדרך זו.

אך כאשר מדובר על הדרך הראויה ל'קירוב', יש מספר גישות.

הגישה האחת טוענת כי יש להתפשר. להנמיך מעט את המחיצות בבית הכנסת, לרכך את הכללים הקפדניים של הכשרות, ולאפשר לאנשים לנסוע בשבת לים לאחר תפילה וקידוש. ישנם כאלו המתפשרים יותר, ישנם המתפשרים פחות, אך זוהי בכללות גישת ההתפשרות.

יתכן שהגישה הזו נובעת מאהבה ודאגה לאחינו בני ישראל הרחוקים מדרך היהדות, אך ברור שרצון ה' לא עומד מול עיניהם של אותם הנוקטים בשיטה זו. רצון ה' הוא כי יהודים יתקרבו אל התורה, ולא שהתורה תתאים את עצמה אליהם.

ישנה גישה שניה הנוקטת בטוטליות. לגעור באלו המחללים שבת, להציב שלטים המזהירים בחומרה ללבוש אך ורק לבוש צנוע, ולא להיכנס לבית בו לא מפרידים בין בשר לחלב.

גישה זו לא נובעת מאדישות. יתכן אפילו שהיא נובעת מדאגה כנה לזולת, מחוסר יכולת לסבול את העובדה שהוא 'מזיק לעצמו' ולא הולך בדרך הישר. אך גם הגישה הזו איננה משיגה את התוצאות. סופה להוביל לריחוק ולנתק בין יהודים, ולא לקירוב לבבות.

הגישה שבה הדרך אותנו הרבי אומרת אחרת:

מצד אחד, לא להתפשר על אף מצווה, לשאוף לכך שכל יהודי יקיים את רצון ה' בשלמות, לשאוף לכך שכל יהודי יהיה

צידה לדרך

הִרְחֹקִים מִתּוֹרַת ה' וְעִבְדוּתוֹ .
צִרְיָךְ לְמִשְׁכַּן בְּחֻבְלֵי עֲבוֹתוֹת אֶהְיֶה, וְכִלִּי
הָאֵי וְאוֹלֵי יוֹכֵל לְקַרְבֵּן לְתוֹרָה וְעִבְדוּת ה'; וְהֵן
לֹא, לֹא הַפְּסִיד שְׂכָר מִצְוֹת אֶהְבֵּת רְעִים.
(תניא, פרק לב)

”באהבה וכבוד ובדרכי נועם”

(אגרות קודש, כרך כו, אגרת ט'תצג)

ידוע סיפור הגמרא בנוגע ל”ג בעומר, אשר תלמידי רבי עקיבא מתו משום שלא נהגו כבוד זה לזה, וביום ה”ג בעומר פסקו מלמות. כמו כל סיפורי התורה, שגם הם לא סתם סיפורים אלא חלק מהתורה, ומשמעות הדבר היא שתכליתם של סיפורי התורה היא ללמד אותנו הוראה לחיים - יש גם בסיפור האמור על דבר תלמידי רבי עקיבא הוראה לכל אחד ואחת מבני ישראל, ובפרט התלמידים והתלמידות שליט”א.

וכדי להבין מהי ההוראה עבורנו מסיפור פטירתם של תלמידי רבי עקיבא, יש לפתוח בהקדמה:

כיוון שהגמרא מעידה שהם ”תלמידי רבי עקיבא”, הרי מובן שהם היו ראויים לתואר זה. היינו, שלא רק שמבחינה עובדתית הם למדו תורה מרבי עקיבא אלא שהם היו תלמידיו של רבי עקיבא במובן המהותי, שהם חיו על פי דרכו, כלומר שהם למדו תורה באופן שהורה להם התנא הגדול והחכם הדגול רבי עקיבא, לימוד בהתמדה ושקידה, וקיימו מצוותיה במסירת נפש.

מזה מובן שמה שלא נהגו כבוד זה לזה, לא היה זה מחמת דברים של מה בכך שעוררו ויכוחים ומחלוקות ביניהם שהגיעו עד כדי יחס לא מכבד ופוגע, חס ושלום, אלא היה להם יסוד וטעם בזה (היה מניע ערכי מנומק להתנהגות הזו), ולא סתם אלא בהתאם לערך ולרמה שלהם בתור ”תלמידי רבי עקיבא”.

והביאור בזה הוא על פי מה שאמרו חכמינו זיכרונם לברכה שאין דעותיהם של בני אדם שוות. שמזה מובן שגם בעבודת השם יתברך, בלימוד התורה וקיום המצוות, בני האדם אינם שווים. וכך אצל תלמידי רבי עקיבא, היה שוני ביניהם: אצל האחד כל זה בא בעיקר מתוך אהבת השם, אצל השני הוא בעיקר מתוך יראת השם, ואצל השלישי הוא בעיקר מתוך קבלת עול [ציות והתמסרות לקיום רצון ה']¹, וכולי - אף שכמובן ופשוט, בנוגע למעשה אין חילוק [הבדל] ביניהם, וקיימו התורה ומצוות במילואם ובשלמותם.

ובהיותם תלמידי רבי עקיבא, הרי בוודאי שהיו אנשי אמת, זאת אומרת שעבודתם הייתה באמיתיות ובפנימיות שהחדירה [שחדרה] כל תוך-תוכם, ולכן הם עבדו את ה' בהזדהות מוחלטת באופן שדווקא דרכם שלהם נראתה להם הנכונה באמת, ומי שלא הגיע למדרגה זו הרי, לפי דעתם, חסר הוא בשלמותם.

והיות שהיו תלמידי רבי עקיבא שאמר ”ואהבת לרעך כמוך - זה כלל גדול בתורה”, הם לא הסתפקו בזה שכל אחד בעצמו הלך מחיל אל חיל [שגשג והתקדם] בדרכו העולה בית א-ל תוך התעלמות מדרכם

המכתב שלפנינו, מי”ג אייר תש”ל, מוען ”לכל התלמידים והתלמידות המשתתפים בפעולות יום הסגולה ל”ג בעומר”. בפתיחת המכתב הרבי מאחל שהפעילויות סביב ל”ג בעומר יתקיימו בהצלחה רבה, ושהתוצאות שלהן יהיו התחזקות בלימוד התורה ושמירת המצוות בכוחות מחודשים. הנושא המרכזי של המכתב הוא התנהגותם של תלמידי רבי עקיבא, שלא נהגו כבוד זה בזה. הרבי מסביר שההתנהגות הזו נבעה דווקא מתוך היותם תלמידים נאמנים של רבי עקיבא ודבקותם בעבודת ה' באמת, ומראה מה יכולים אנחנו ללמוד מכך וכיצד עלינו להתייחס בכבוד ובאהבה לכל יהודי.

הביאור מופיע בגופן כזה. מילים שעוזרות לשטף הקריאה הכנסנו ללא סוגריים, מילים שמבארות מושגים או מילים - מופיעות בתוך סוגריים.

השונה של התלמידים האחרים, אלא השתדלו גם כן להשפיע על חבריהם שגם הם יעבדו את השם באופן זה דווקא כמוהם.

ומאחר שבני האדם שונים בטבעם וכך זה גם בדרכם בעבודת ה', ההבדלים בין תלמידי רבי עקיבא באופן עבודת ה' יחד עם הרצון של כל אחד מהם להשפיע על חבריו ללכת בדרך האמיתית והנכונה כפי שהוא רואה אותה, יצרו את ההתנהגות של "לא נהגו כבוד זה בזה". כי אלה שהמשיכו לעבוד את ה' בדרך שלהם ולא קיבלו הדבר, חבריהם לא יכלו לנהוג בהם כבוד ככל הדרוש מתלמידי רבי עקיבא.

מכך מובן שההתנהגות הזו נבעה דווקא בגלל היותם תלמידי רבי עקיבא, שלמדו תורה בהתמדה וקיימו את המצוות במסירות נפש, ומתוך היותם אנשי אמת וגם אוהבי ישראל שרצו להשפיע על חבריהם ללכת בדרך הנכונה.

מהאמור מובן שסיפור הגמרא בנוגע ל"ג בעומר מלמדנו איך צריכה להיות הנהגת כל אחד ואחד מאיתנו. וההוראה היא בשלשה עניינים:

א) עבודת השם, לימוד התורה וקיום המצוות, מצוות שבין אדם למקום ומצוות שבין אדם לחברו, צריכה להיות עבודה תמה ואמיתית, ובחיות המחיה את כל האדם והנהגתו היום-יומית - כפי שהייתה עבודת ה' של תלמידי רבי עקיבא.

ב) זה כולל, כמובן ופשוט, את מצוות ואהבת לרעך כמוך, שגם אותה צריך לקיים בחיות ובשלמות הכי גדולה - וגם את זה ממחישים תלמידי רבי עקיבא, באכפתיות וברצון החזק שלהם להשפיע גם על חבריהם לעבוד את ה' בדרך הנכונה בעיניהם.

ג) ויחד עם האמור, מכך שתלמידי רבי עקיבא בסופו של דבר לא נהגו כבוד זה בזה ואף נענשו על כך, אנו למדים שצריך וחייב אדם להביט בעין יפה על כל שומר תורה ומצווה ולנהוג בו כבוד גדול, גם אם אפילו דרכו היא לא דרכו הוא, כיוון שעובד ה' הוא וההפרש [ההבדל] ביניהם הוא רק שזה עובד מצד אהבת השם וזה מצד יראת השם וכולי.

ועוד לימוד כלול בסיפור האמור, שאפילו כשפוגשים מישהו שעדיין לא הגיע לעבודת השם כדבעי [כראוי], צריך לנהוג כבוד גם בו, בהתאם להוראת חכמינו זיכרונם לברכה במשנתם "והווי דן את כל האדם לכף זכות". זה נכון בכל מקרה כלפי כל יהודי גם אם איננו עובד את ה' כראוי, ובפרט שאפשר [שייתכן] שסיבת החיסרון שקיים באותו יהודי בתחום עבודת ה' לא תלויה בו, אלא שלא הייתה לו אפשריות להתחנך על ברכי התורה והמצווה מצד סיבות בלתי תלויות בו לגמרי. ואדרבה, במקרה כזה לא רק שאין לנהוג באותו אדם בחוסר כבוד אלא שהרחמנות עליו גדולה יותר, וצריך להשתדל ביותר לעזור לו לעלות ביהדות, בתורה ומצוות, והעזר צריך להיות באופן הכי טוב, באהבה וכבוד ובדרכי נועם.

ויהי לנו לדוגמא התנא הגדול רבי שמעון בן יוחאי, של"ג בעומר הוא יום שמחתו, שאמר: "יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין [מעונש על עבירות]". וכוונתו באמירה הזו היא שרצה לתת כל הזכויות שלו לטובתם של כל אלו שאין להם זכות משלהם, של כל העולם כולו - כולל אלה שלא ראם [ראה אותם] מימיו ומקומם בקצה העולם, על אחת כמה וכמה בנוגע לקרובים, חברים וידידים.

התהלוכה

תהלוכת ל"ג בעומר, שהחלה בזעיר אנפין בתשי"ג, קיבלה תנופה רבתי בשנת תש"מ • מאז לא חדל הרבי לעודד את השלוחים וכלל החסידים להשתדל בהצלחת התהלוכות בכל מקום

ל"ג בעומר וילדים

בשחות השונות עמד הרבי על הקשר שבין ל"ג בעומר וילדים, שלכן עשו רבותינו מופתים בנוגע לילדים. הקשר של יום זה עם ילדים, כך מתברר, מתבטא גם בהיבט הגשמי וגם בהיבט הרוחני. ואכן, בל"ג בעומר תשי"א השמיע הרבי שיחה חריפה על החובה להציל את ילדי ישראל, שיש הרוצים לנתקם מיהדות חס ושלום. הרבי קרא אז לכל אחד ואחד למצוא את הדרך שלו לפעול בעניין זה, מבלי לקמץ בהוצאות.³

הרה"ח ר' יואל כהן רשם אז במכתבו: "בערב דיבר כ"ק אדמו"ר שליט"א אודות הילדים שבארץ הקודש שמעבירים על הדת רחמנא ליצלן, והיה מאד שארפע רייד [דיבורים חריפים], והרב חודוקוב אמר לי בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א, שאעשה מחר ההנחה [להכין את השיחה לדפוס], כי רצונו הקדוש הוא להוציא תיכף ומיד שיחה זו, או לכל הפחות קטע השייך לעניין זה".

ביתר שאת וביתר עוז

שנים רבות (עד תשי"מ וגם לאחר מכן) כאשר ל"ג בעומר לא חל ביום ראשון, לא נערך בחצר הרבי 'פאראד'. אך בכל השנים, ללא יוצא מן הכלל, קרא הרבי לעסוק בענייני ל"ג בעומר.

בשנת תשל"ד שיגר מכתב כללי-פרטי, הנושא את התאריך "ערב ל"ג בעומר וערב שבת קודש, ה'תשל"ד" והוא מופנה ל"הרב וו"ח אי"א נו"נ עוסק בצרכי ציבור ובמיוחד בעניין שהזמן גרמא - מבצע ל"ג בעומר".

במכתב⁴ קורא הרבי בעיקר "מיום סגולה זה ובכוח יום סגולה זה לקבוע עיתים בתורה בכל יום באופן דתורתו אומנותו", ומי שכבר יש לו קביעות - יוסיף, וישפיע מתוך אהבת ישראל גם על אחרים

השיחה הראשונה שהשמיע הרבי בפני ילדים (במעמד כעין 'פאראד') היתה בשנת תשי"ג. כך תיאר זאת במכתבו מאותם ימים הרה"ח ר' יואל כהן ע"ה: "ביום ל"ג בעומר, התאספו כל התלמידים של הישיבות והתלמודי-תורה שלנו מניו-יורק ומהסביבה לחצר בית-המדרש של כ"ק אדמו"ר שליט"א [והסתדרו] כולם בסדר יפה מאד. כ"ק אדמו"ר שליט"א יצא אל המרפסת (מהחדר למרפסת צריך לעלות כשבע-שמונה מדרגות) ועל ידו היו שם מהנהלת הישיבה. כ"ק אדמו"ר שליט"א ציווה לנגן, וניגנו 'אני מאמין'. אחרי הניגון אמר את השיחה".

באופן בלתי שגרתי הוגהו אז הדברים על ידי הרבי ונדפסו בחוברת בפני עצמה. הרבי צירף את החוברת לחסידים ואישים אחרים וכתב¹: "מוסגר פה מה שאמרתי להתלמידים שיחיו בל"ג בעומר העבר, ובטח יצל את זה באופן המתאים גם בסביבתו".

לא זו בלבד - אלא שהרבי גם ביקש להדפיס את השיחה מחדש במקומות שונים. כך לדוגמה כתב לרה"ח ר' שלמה מטוסוב, מראשי שלוחי חב"ד במרוקו²: "הר"ד [רשימת דברים] דל"ג בעומר, לכאורה כדאי להדפיסה בהקדם ביותר ולהפיצה בין התלמידים השייכים לזה. כי אף שהמדובר שם הוא בנוגע לימי הספירה וחג השבועות, אבל המוסר-השכל מזה נוגע לכל השנה כולה כמוכן. ובפרט שגם הרה"ח מו"ה מיכאל ליפסקר תובע איזה דברי התעוררות בשביל התלמידים. ואפשר שכדאי שידיפסו מספר טופסים מזה על נייר מיוחד ובכריכה מיוחדת שתיתן בתור פרס לאלו התלמידים המצטיינים, נוסף על הנדפס באופן הרגיל שיפיצו באופנים הרגילים.

3. תורת-מנחם תשי"א, כרך ג, עמ' 85-91.
4. נדפס גם בלקוטי-שיחות כרך יב עמ' 228-231.

1. איגרות-קודש כרך ז' עמ' רנה.
2. שם עמ' רפא.

לעשות כן.

באותה שנה נתקבלה ב'פסח שני' הוראה טלפונית מהרב⁵: "השנה ל"ג בעומר ביום השישי באלף השישי ואחר חצות וקרוב לפלג המנחה - ולכן ביתר שאת ויתר עוז מבשאר השנים".

וכן: "בל"ג בעומר יעשו את כל הפעולות כרגיל, במירון, ואצל קברו של רבי שמעון הצדיק, וכן ישתדלו לעשות פעולות בקרב חיילי צה"ל, ויזהרו מאד שלא לגרום חס ושלום לחילול שבת".

הדגיש במיוחד שהעיקר הוא "מבצע תורה" שהוא הצינור גם לשאר המבצעים. הרבי חילק "כוס של ברכה" על-ידי השלוחים הנוסעים לאוסטרליה וכן על-ידי אלו שעסקו במבצעים ב"ג בעומר ("טאנקיסטים").

כתוצאה ממכתבו של הרבי הלכו הבחורים למבצעים גם למחרת ל"ג בעומר.

תודה למנהלת

שנת תש"מ היתה השנה הראשונה שבה הורה הרבי לארגן תהלוכות ל"ג בעומר בכל אתר ואתר, ומאז הפכה זו להוראת תמיד.

בספר 'ניצוצי אור', מהרה"ח ר' ניסן מינדל, מזכירו של הרבי, מצויה טיוטה ממכתב שהוכן לאחר מכן (בימי הסליחות) למנהלת מוסד שתלמידיו נטלו חלק בתהלוכה⁶: "מקום אתי להביע גם כן - אף כי באיחור זמן רב, מרוב הטרדות, ואַתָּה הסליחה - תודה לבבית בקשר עם השתתפות תלמידיה בתהלוכה ל"ג בעומר, אשר, ככתבה, פעלה בזה בשמחה, וכל המשתתפים, ובמיוחד הילדים והילדות, נהנו והתרשמו ממנה מאד.

ובתור מחנכת ותיקה בוודאי שאין צורך להסביר לה עד כמה חשוב להחדיר הערכים הנצחיים והמסורת הנצחית של עמנו בלבבות הנוער, עתיד עמנו, אשר כל השפעה טובה בגילם הרך - בדוגמת כל טיפול טוב בגרעין ושתיל, נכפלת פי כמה לעת בגרותם, בפירות ופירי פירות..."

בשולי המכתב באה תוספת: "לכתבה בנוגע לאי הנפת דגל ישראל בתהלוכה האמורה ופשר הדבר. בטח ידוע לה שיש הוראה עקרונית לכל עסקני ופעילי חב"ד להשתדל ככל האפשר בהפצת היהדות, התורה ומצוותיה בכל החוגים מבלי תערובת של מפלגתיות ופוליטיקה וכיו"ב, ומכל שכן שלא להיכנס לעניינים של מחלוקת ומכל עניין שיכול למנוע מישהו מלהוסיף בתורה ומצוותיה - ובוודאי ידוע לה גם-כן אשר ישנם כמה חוגים שמכמה טעמים (צודקים או לא צודקים) הנפת דגל תמנע בעדם להשתתף בתהלוכה ל"ג בעומר, וכיו"ב, ולמה יקופח חלקם של כמה וכמה מילדי ישראל?".

"דוחק דעקבתא דמשיחא"

בשנת תשל"ה, פרסם הרבי כשבוע לפני ל"ג בעומר מכתב כללי⁷ בו עמד על הקשר של חמשת המבצעים לרשב"י ("הערה והארה גם בשייכות להרשב"י בעל ההילולא דל"ג בעומר במיוחד").

במקביל, קיבלו שלוחים ואנשים שעסקו בענייני הרבי מכתבי נלווה למכתב הנ"ל ובו נאמר⁸: "...מצורף בזה המכתב דיום השלישי . . . ויהי רצון שיפעול בי ובמקבלי המכתב - ופעולה נמשכת, וזכות הרבים מסייעת, וכדאי הוא רבי שמעון - בעל ההילולא והשמחה - לסמוך עליו בשעת הדחק - דוחק דעקבתא דמשיחא, ולצאת אל המרחב בכל ג' הקווין דתורה עבודה וגמ"ח ובאופן . . . מלכתחילה אריבער. בברכת הצלחה בשליחותם ולבשורות טובות ומשמחות".

די היה במכתב זה לתת דחיפה ועידוד לפעולות המבצעים והטנקים שהיו אז בשיאם ממילא. שיירה בת 25 טנקים יצאה בתהלוכה לעבר מנהטן. בין השאר הוכן דגם ענק של תפילין של ראש על גבי משאית ברוב פאר. משם התפזרו לעסוק במבצעים. בחורים אחרים נסעו לעסוק ב"מבצע מזוזה".

הרבי נסע באותו יום ל"אוהל" ובשובו בשעה 19:15 התקיימה תפילת מנחה. לאחר מכן התפרסם שהרבי התבטא "מ'גייט אונטן" [יורדים למטה], כלומר שתתקיים התוועדות. הרבי ירד לבית המדרש, נטל את ידיו הקדושות, פתח באמירת שיחה בנוגע להילולא דרשב"י ולאחר מכן אמר מאמר חסידות שפתח ב"להבין עניין רשב"י". בשיחה אחרת דיבר בנוגע למבצעים, אך

5. 'מקדש מלך' כרך ג, עמ' צו.

6. נדפס בלקוטי-שיחות כרך יב, עמ' 235-237.

7. לקוטי-שיחות כרך יב, עמ' 234-235.

8. עמ' 113-114.

להשפיל את עצמי?

רבי מאיר אומר: הוי ממעט בעסק ועסוק בתורה, והוי שפל רוח בפני כל אדם, ואם פטלת מן התורה, יש לך פטלים הרבה כנגדך, ואם עמלת בתורה הרבה, יש שכר הרבה לתן לך (משנה י)

יש שתי גרסאות במשנה: "הוי שפל רוח בפני כל אדם", ו"הוי שפל רוח בפני כל האדם". מדוע בחר אדמו"ר הזקן את הגרסה הראשונה? ומה משמעות ההבדל בין הגרסאות?

ישנן שתי דרכים להגיע לשפלות רוח בפני כל אדם. הדרך הראשונה היא שהאדם יתבונן בזה שאפילו אם הוא אדם נעלה, הוא איננו מושלם, וכי הוא זקוק ליתרון המיוחד שיש לכל אחד אחר כדי שישלים אותו, מפני שעם ישראל הוא כמו גוף אחד שכל אבר בו נחוץ וחיוני. הדרך השנייה היא שהאדם יתבונן בזה שהוא גרוע אפילו מאדם רשע, משום שנסיונות החיים של הרשע הן שהובילו אותו לאן שהגיע, ואילו לו עצמו אין צידוקים ולכן הוא גרוע יותר.

יש הבדל בתוצאה בין שתי דרכי ההתבוננות הללו. ההתבוננות השנייה מעוררת באדם שפלות רוח אפילו מול גוי, משום שאפילו מי שאינו יהודי יכול להיות טוב במשהו, ולמעשיו הרעים יכולים להיות הסברים. אך ההתבוננות הראשונה מעוררת שפלות רוח רק מול יהודי, כי היא מדגישה את היותם של כל היהודים חלק משלם אחד.

לפי זה, שתי הגרסאות רומזות לשתי דרכי ההתבוננות: כאשר אומרים "כל אדם", הכוונה היא ליהודים בלבד, כמו שאמרו חז"ל "אתם (בני ישראל) קרויים אדם" - מתאים להתבוננות הראשונה. אך כשאומרים "כל האדם", המשמעות היא כללית יותר, כלומר כל אדם באשר הוא אדם - מתאים להתבוננות השנייה.

זו גם הסיבה לכך שאדמו"ר הזקן בחר את הגרסה "כל אדם", ובכך הורה לנו להעדיף את ההתבוננות הראשונה. בעוד ההתבוננות השנייה מדכאת ומעציבה את האדם כי היא מדגישה את שפלותו, הדרך הראשונה מעוררת באדם ענווה אבל לא גורמת לאדם לחשוב שהוא חסר ערך. לכן בחר אדמו"ר הזקן בגרסה הראשונה, כי את עבודת ה' צריך לבצע בשמחה.

(לקוטי שיחות, כרך ד, עמוד 1212. ביאורים לפרקי אבות, עמוד 201)

ירידה זו צורך עלייה

הוא הנה אומר: הילודים למות, והמתים לחיות, והחיים לדון, לידע ולהחיות ולהודיע שהוא אל, הוא היוצר, הוא הבורא, הוא המבין, הוא הדן, הוא העד, הוא בעל דין, הוא עתיד לדון. ברוך הוא, שאין לפניו לא עולה, ולא שכיחה, ולא משוא פנים, ולא מקח שחד, ודע שהכל לפי החשבון. ואל יבטיחך יצרך שהשאל בית מנוס לך, שעל כרחך אתה ניצח, ועל כרחך אתה נלה, ועל כרחך אתה חי, ועל כרחך אתה מת, ועל כרחך אתה עתיד לתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים, הקדוש ברוך הוא (משנה כב)

מדוע "על כרחך אתה חי"? הנשמה יודעת שעליה לרדת לעולם הזה ושזהו רצון הקדוש ברוך הוא, אך הירידה הזו כרוכה בצער וייסורים גדולים. היא יוצאת מאוצר הנשמות, מוליכים אותה דרך גן עדן ואחר כך מעבירים אותה דרך הגיהנום, וכך היא מתוודעת למהותו המגושמת והחומרית של העולם הזה, וזה מעורר בה את הצער הגדול על כך ש'דוחפים' אותה לעולם ירוד ופראי כזה, ולהיכנס לתוך גוף שהוא שק בשר ועצמות עם דם רותח...

אך למרות גודל הצער והייסורים שבירידת הנשמה למטה, כדאי הדבר בשביל העלייה שאחרי הירידה. דווקא על ידי הירידה למטה, הנשמה מתעלה לדרגה גבוהה ונעלה הרבה יותר מזו שהייתה בה לפני הירידה. כשם שהירידה היא ירידה עצומה, כך גם העלייה שבאה בעקבותיה היא עלייה עצומה.

ניתן לשער כמה גדול ועמוק הצער של הנשמה אם אחרי כל הייסורים לא מתמלאת התכלית שלשמה ירדה הנשמה. ולכן, כאשר מתבוננים בכך, מתעוררים לנצל כל רגע להגשים את תכלית ירידתה של הנשמה לעולם הזה ולקיים את רצון הבורא בחיים היומיומיים.

(תורת מנחם, כרך י, עמוד 195)

תמונה מספרת

JEM / 287306

לסייע להם. אתם - על ידי זה שתלמדו פסוק אחד יותר בתורה, תקיימו עוד מצווה ועוד מצווה, מבלי להחמיץ שום הזדמנות בזה, ותפעלו בזה גם על פי הציווי "ואהבת לרעך כמוך", להשפיע על קרובים, ידידים ובני משפחה, שגם הם ינצלו את כל האפשרויות שבידיהם כדי להפיץ את התורה ומצוותיה - שכדברי רשב"י, הרי זה מציל כל איש ישראל בכל מקום שהוא מהקשיים שנתקל בהם, ומביא לו את ברכתיו של הקדוש ברוך הוא במידה יתרה, ישועה והצלחה.

ואזי יקוים מה שקראנו בפרשה אתמול: "וישבכם לבטח בארצכם" - בני ישראל ישבו לבטח בארץ ישראל; "ונתתי שלום בארץ" - הקדוש ברוך הוא יצליח שיהיה שלום בארץ הקדושה; "והייתי לכם לאלוקים" - הקדוש ברוך הוא יהיה אלוקים שלנו, אלוקים של כל ישראל בכל מקום שהם; "ואתם תהיו לי לעם" - וכל אחד מכם, וכולכם יחד, וכולנו יחד, עם כל אחינו בני ישראל, יהיו עמו של הקדוש ברוך הוא - והוא יוציאם, בידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה, מכל הקשיים, ויביא להם שלום ובטח בכל המצטרך להם."

דברי הרבי השרו תקווה וביטחון על יושבי ארץ הקודש וחזיקו את האמונה שהקדוש ברוך הוא אכן ישמור ויגן עליהם. שבוע לאחר מכן פרצה המלחמה, שהסתיימה בניסים גדולים ובניצחון עצום ואף בשחרור המקומות הקדושים וחבלי ארץ ישראל ההיסטוריים וחזרתם לידי עם ישראל.

תקווה וביטחון בתקופת ההמתנה

תאריך: ל"ג בעומר תשכ"ז

בל"ג בעומר בשנת תשכ"ז המצב הביטחוני בארץ ישראל היה מתוח מאד. אלו היו שבועות שכונו בדיעבד "תקופת ההמתנה", לקראת פריצת מלחמת ששת הימים. מנהיגי מדינות ערב איימו בהשמדת ישראל, וצבאותיהם היו מוכנים למלחמה יזומה. הבהלה והחרדה בארץ היו עצומות. באותה עת התכנסה בשדרה שלפני 770 תהלוכת ל"ג בעומר, והרבי נשא דברים בפני הילדים.

בסיום השיחה התייחס הרבי באופן מיוחד למצב, ואמר: "יש עוד ענין והוראה מיוחדת בקשר עם המצב הנוכחי של אחיכם ואחיותיכם - אחינו ואחיותינו - הנמצאים בארץ הקודש, בארץ ישראל. הם עומדים עתה במצב כזה שהקדוש ברוך הוא מגן עליהם ושולח להם את ברכתיו ואת ישועתו במידה יתרה, כדי שיצאו - והם אכן יצאו - מהמצב הנוכחי בהצלחה.

מוטלים עליכם (ועלינו) חוב וזכות מיוחדים

לא להתגאות כשמעוררים אחרים

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה: אָמַר אֶל הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן, וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לִנְפֹשׁ לֹא יִטְמָא
בְּעֵמִי"ו (ויקרא, פ"ק כ"א, פסוק א')

התורה רומזת לנו כאן דבר נפלא: מי שעוסק בעשיית חסד רוחני והוא מוכיח ומעורר אחרים לתשובה, כמו אהרן הכהן שהיה איש החסד ("הכהנים בני אהרן") - "לנפש לא ייטמא בעמיו". יהודי כזה שעומד בתוך "עמיו" ונותן תוכחה ומוסר לאחרים, חייב להיזהר לא להתגאות ולהתנשא כתוצאה מכך, ולהישמר שלא יהיו לו בזה מניעים אישיים, שכן דברים אלו מטמאים את נפשו, חלילה.

(המניד ממזריטש - אור תורה, עמוד מב)

מתי נחזור הביתה

וּמִן הַמִּקְדָּשׁ לֹא יֵצֵא וְלֹא יִחַל אֶת מִקְדָּשׁ אֶ-לֹהֵי, כִּי נֹר שֶׁמֶן מִשְׁחַת אֶ-לֹהֵי
עָלוּ אֵי"ו (פ"ק כ"א, פסוק יב)

"מן המקדש לא ייצא" מחשבתו של אדם צריכה להיות דבוקה תמיד בקודש. גם כשהוא עוסק בחפצי החולין ועסקי העולם, עליו להיות כמו אדם שיצא מביתו, ובמוחו כל הזמן המחשבה מתי יחזור הביתה.

(הבעל שם טוב - צוואת הריב"ש, עמוד יד)

פרשת בהר-בחוקות

נופלים בהר

וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה בְּהַר סִינִי לֵאמֹר (פ"ק כ"ה, פסוק א')

"בהר", שזהו גם שמה של הפרשה, מזכיר את המעמד הנשגב של מתן תורה, ההתעלות הגדולה ביותר. ואילו בפרשה עצמה מסופר על יהודי שנמכר כשמש לעבודת אלילים, שיא השפלות והנפילה. ללמדך שהתורה שניתנה לנו בהר סיני לא ניתנה לנו כדי שנסתגר ונתבודד מהעולם. הקדוש ברוך הוא רוצה שנתנהל דווקא בתוך העולם הזה, שבו עלולות להתרחש אפילו הירידות והנפילות הגדולות ביותר, והמטרה היא שבעזרת אור התורה נאיר את החושך השורר בעולם.

(הרבי - לקוטי שיחות, כרך יז, עמוד 304)

הטיפול בכרם שבנפש

שָׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע שָׂדֶךְ וְשָׁשׁ שָׁנִים תִּזְמַר כְּרָמְךָ וְאִסַּפְתָּ אֶת תְּבוּאָתָהּ (פ"ק כ"ה, פסוק ג')

כל יהודי נמשל לכרם, כמו שאומר הפסוק "כי כרם ה' צבאות - בית ישראל". ובכך רומזת לנו התורה על העבודה הפנימית שעלינו לבצע: "תזמור כרמך" - כל אחד חייב לטפל בנפשו פנימה ולעשות את עבודת הכרם הפנימית, לסקל ולזמר מתוכו את המידות הרעות כמו קנאה, שנאה ותאוה.

(אדמו"ר הזקן - לקוטי תורה, ויקרא, דף מא)

ווארט חסידות

רעיונות קצרים מתורת
החסידות על פרשת
השבוע - רעיון אחד
לכל יום

ישנו העניין של
"הקהל" בתורה, על
ידי זה שכמה וכמה
מישראל נקהלים
יחדיו על מנת
ללמוד תורה. ובפרט
בנוגע ללימוד תורת
החסידות - אלו
שהם כבר חסידים
צריכים להקהיל
יהודים נוספים
שנמצאים בסביבתם
וללמוד עמהם
חסידות.

(שיחת שבת פרשת
מסעי תשכ"ז)

טו אייר

תנש"א

הרבי חילק קונטרס בשם "דבר מלכות", שהכיל ארבע שיחות קודש בנושא גאולה ומשיח, "חידושים וביאורים בהלכות מלכים" ברמב"ם - בצירוף שטר של דולר לצדקה. הרבי חילק כ-6,500 עותקים.

יה אייר

תרצ"ב

יום קישורי התנאים של הרבנית שיינא, בתו של אדמו"ר הרי"צ, עם בן דודה הרב החסיד ר' מנחם מענדל הורנשטיין, בנה של הרבנית חיה מושקא, בת אדמו"ר המהר"ש. אדמו"ר הרי"צ אמר אז מאמר חסידות על הפסוק "שיר המעלות לדוד הנה מה טוב ומה נעים".

תש"ג

ההלכות ל"ג בעומר הראשונה נערכת ליד 770.

תש"י

הרבי מתוועד לראשונה בל"ג בעומר. ההתוועדות נערכה לביל ל"ג בעומר, ובמהלכה דיבר הרבי על השליחות ועל ההתקשרות לרבי. בסיום ההתוועדות דיבר הרבי אודות ה'ציון' של הרבי הרי"צ, והציע שכולם ייסעו ל'ציון' כי גם שאר הצדיקים נמצאים שם, בהם גם רשב"י.

להשבית את הארציות

והיתה שבת הארץ לכם לאכלה לך ולעבדך ולאמתך ולשכירך ולתושבך הגרים עמך. ולכהמתך ולחיה אשר בארצך תהיה כל תבואתה לאכל (פ"ק טו, פסוקים 1-2)

המשמעות הפנימית של "שבת הארץ" היא להשבית ולבטל את הארציות והחומריות. וכאן רומזת לנו התורה שביטול החומריות צריך להיות לא רק בשעת לימוד התורה ובעת התפילה, אלא בכל הפעולות ותחומי החיים. אפילו "לאכלה", אפילו "לבהמתך ולחיה" - גם כשהאדם אוכל ועושה את כל שאר הדברים שבהם הוא דומה לבהמה, עליו לעשות זאת לשם שמיים ולא מתוך חומרנות ומשיכה לגשמיות.

(הרבי - לקוטי שיחות, כרך ט, עמוד 407)

עם כל הרצון הטוב

ונתתי גשמיכם בעתם ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פריו (פ"ק טו, פסוק ד)

"ארץ" מלשון רצון. בפסוק "ונתנה הארץ יבולה" אומרת לנו התורה הוראה חשובה: אסור שהרצונות הטובים בעבודת ה' יישארו בגדר רצון וכוונה, אלא עליהם לתת את פירותיהם במעשה בפועל.

(הרבי הרי"צ - לקוטי דיבורים, כרך א, עמוד 511)

ללמוד תורה באש האהבה

בשברי לכם מטה לחם ואפו עשר נשים לחמכם בתנור אחד והשיבו לחמכם במי שקל ואכלתם ולא תשבעו (פ"ק טו, פסוק ט)

בדברי תוכחה אלה, "ואפו עשר נשים לחמכם בתנור אחד", יש גם רמז נפלא לאופן שבו צריך לעבוד את ה' בלימוד התורה הקדושה:

"עשר נשים" אלו עשר כוחות הנפש, ו"לחמכם" זוהי התורה שנמשלה ללחם. כלומר, את התורה צריך ללמוד מתוך אש בוערת של אהבה לה, שמתעוררת מהתבוננות באחדות הבורא ("תנור אחד") וחודרת לכל כוחות הנפש.

רק כשלומדים תורה בצורה כזו 'הלחם אפוי', דברי התורה נקלטים בנשמה ומתעכלים בה היטב. ואז חוזרים על הלימוד שוב ושוב ובכל פעם הם יהיו בעיניכם כמו חדשים ממש, וככל שתרכו לשקוד בתורה לעולם לא תשבע נפשכם בה, - "ואכלתם ולא תשבעו".

(אדמו"ר הזקן - לקוטי תורה, ויקרא, דף מח)

עת לדעת

מבוסס על הספר 'עת לדעת',
מאת השליח הרב אברהם
שמואל בוקיעט ע"ה
מוקדש לעילוי נשמתו

התהלוכה.

בשיחה הרבי הוסיף עוד שישה פסוקים על הפסוקים שבחר בראש חודש אייר, ויחד התפרסמו בתור "י"ב פסוקים ומאמרי חז"ל".

תש"ח

בעת התהלוכה הרבי אמר שיחה ברוסית.

תשמ"ו

בהתוועדות ל"ג בעומר שרו את הניגון "ווי וואנט משיח נאו" (אנו רוצים משיח עכשיו) במשך כשעה וחצי.

תש"נ

הרבי חילק למשתתפים ולמשתתפות בתהלכות ל"ג בעומר, באמצעות המדריכים והמדריכות, מטבע כסף מיוחדת כמזכרת. בצד אחד הוטבעו צורת בניין 770 והכיתוב "הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד * שנת הארבעים * שנת ניסים", ובצד השני מדורת ל"ג בעומר והכיתוב "ל"ג בעומר ה'תש"נ, יום הילולא דרשב"י".

11,000 מטבעות הונפקו במיוחד, בפרויקט שהיה כרוך במאמצים עצומים והתבצע תוך זמן קצר.

תנש"א

הרבי חילק מטבע מיוחדת. בצד אחד הוטבע עליה הכיתוב: "ב"ה. תפארת שבתפארת ה'תנש"א", לצד תמונת בית אגודת חסידי חב"ד - 770, ובצד השני הכיתוב: "און איך זאג לכתחילה אריבער, כ"ק אדמו"ר מוהר"ש נ"ע ב' אייר תקצ"ד י"ג תשרי תרמ"ג, שנת הצדי"ק, שנת אראנו נפלאות". הרבי חילק 8,000 מטבעות.

תשט"ז

נערך לראשונה מצעד פומבי ("פאראד") בחזית 770. השדרה נסגרה לתנועה לכבוד המעמד, והשכונה כולה קושטה לרגל האירוע.

תשכ"ג

הרבי לא השתתף בתהלוכה, עקב מחלוקת שהתגלעה בין המארגנים. רבים כתבו לרבי בתחנונים שישתתף בתהלוכה, אך הרבי הודיע שבשום אופן לא ישתתף.

תשל"ג

הרבי לא השתתף בתהלוכה, בגלל מריבה שפרצה בין שניים מאנ"ש. הרבי הודיע על כך בצורה נחרצת בהתוועדות שנערכה במפתיע יום קודם לכן, בשבת. הרבי המשיך ואמר שהסיבה להתוועדות הפתאומית היא העובדה שלא ישתתף למחרת בתהלוכה, ולכן יאמר כעת את השיחה שייעד להשמיע לילדים בתהלוכה.

תשל"ו

מתחילות להופיע בקביעות ה"הנחות", רשימה של דברי הרבי בהתוועדות.

תשל"ז

באופן חריג, הרבי משתתף בתהלוכה למרות של"ג בעומר לא חל באותה שנה ביום ראשון אלא ביום שלישי. הסיבה לכך הייתה הכרזתו של הרבי על שנה זו כ"שנת החינוך".

בבוקר השמים היו מעוננים וגשמים עזים ירדו בכל ניו יורק, והיה חשש גדול שהגשם ישבש את מהלך התהלוכה. על אף מזג האויר, הרבי יצא אל הקהל ובאורח פלא בשכונת קראון הייטס בלבד לא ירד גשם כלל במשך כל

בין פסח לל"ג בעומר (חלאקה)¹¹. את התספורת עורכים ביום ל"ג בעומר¹², ואת החגיגה וההתוועדות אפשר להמשיך גם אל תוך הלילה¹³.

בל"ג בעומר נהגו לאסוף את הילדים, לספר להם על רשב"י ותלמידי רבי עקיבא ועל משמעותו של היום, ואחר כך לצאת איתם לטיול אל השדה ושם לתת להם לירות בקשת, ולחלק להם ממתקים כדי לשמח אותם¹⁴. בימינו עושים זאת בתהלוכות ובכינוסים לילדים שעורכים בכל מקום ברוב עם ובפרסום גדול, עם שלטים וכרזות בנושאי יהדות וחינוך¹⁵.

נהגו לאכול ביצים בל"ג בעומר¹⁶. בבית אביו של הרבי נהגו לאכול חרובים, לזכר החרובים שמהם ניזונו רשב"י ורבי אליעזר בנו בתקופת שהייתם במערה¹⁷.

חסידים נהגו לשבת להתוועד בל"ג בעומר לפנות ערב, בין מנחה למעריב¹⁸. וגם הנשים עורכות התוועדויות בל"ג בעומר¹⁹.

בל"ג בעומר נהגו למסור לרבי בקשות לזכות לילדים, ומשפחות רבות זכו להיפקד בזכות זה.

יום שני

יז אייר

במנחה לא אומרים תחנון¹.

בלילה נוהגים לערוך 'הדלקה' פומבית² ועורכים שמחה בכל לב ונפש³.

יום שלישי

יח אייר – ל"ג בעומר

רצונו של רשב"י שישמחו ביום זה⁴, וכולם צריכים להיות בשמחה גדולה⁵.

לא אומרים תחנון⁶.

ל"ג בעומר הוא עת סגולה להתעוררות והתחזקות בהפצת החסידות⁷, וביום זה יש להדגיש במיוחד את נושא אהבת ישראל⁸. כמו כן הרבי עודד⁹ לתת לצדקה בהוספה מיוחדת במספר 18 (ל"ג בעומר הוא יום ח"י באייר), לומר את מזמור ל"ג בתהלים, וללמוד את שיעור החומש בפרשת השבוע.

מי שמתאים לכך ייסע למירון לציון רשב"י¹⁰.

גם היום לא מסתפרים, מלבד תספורת מצווה לילדים שיום הולדתם השלישי חל

1. סידור אדמוה"ו.

2. בעבר נהגו בהדלקות גם בירושלים ובחברון, ורבותינו השתתפו בוה – אג"ק אדמו"ר מהורש"ב ח"ג עמ' יד, סה"ש תרצ"ט עמ' 330.

3. אג"ק אדמוה"ו ח"א (הוצאת קה"ת, ברוקלין תש"מ), עמ' קיז. לוח כולל-חב"ד.

4. 'התוועדויות' תשמ"ה ח"ג עמ' 1994.

5. סידור אדמוה"ו.

6. אג"ק חלק כ עמ' רכג.

7. 'תורת-מנחם – התוועדויות' תשמ"ו ח"ג עמ' 362, ועוד.

8. לקוטי-שיחוח, כרך לב, עמ' 254. 'תורת-מנחם – התוועדויות' תשמ"ה ח"ג עמ' 2017. וראה גם 'התוועדויות' תשמ"ח ח"ג עמ' 319.

9. 'שערי המועדים – ספירת העומר' סי' צד.

11. ראה ש"ע"ת סו"ס תצג. 'אוצר מנהגי חב"ד' עמ' רפג-ד. ילד שנולד לאחר ל"ג בעומר עד ערב חג השבועות, עורכים את תספורתו בערב החג – אג"ק כרך יב עמ' תמא.

12. מחצית-השקל ס"ק ג.

13. 'שערי הלכה ומנהג' ח"ה ס"ע קז.

14. 'תורת-מנחם – התוועדויות' תשד"מ ח"ג עמ' 1727, 'התוועדויות' תשמ"ז ח"ג עמ' 268.

15. 'אוצר מנהגי חב"ד' עמ' רעז.

16. 'אוצר מנהגי חב"ד' עמ' רפ.

17. 'תורת-מנחם – התוועדויות' תשמ"ב ח"ג עמ' 1395.

18. ספר-המנהגים שם.

19. אג"ק ח"ג עמ' מזו וח"א עמ' עט.

לחיות עם הזמן

זמני השבוע

תאריך	עלות השחר		זמן ציציית ותפילין	זריחת החמה	סוף זמן ק"ש	חצות היום והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה	צאת הכוכבים
	לפני הזריחה	לפני הזריחה							
ו' י"ד באייר	3:35	4:33	4:57	5:59	9:13	12:38	1:12	7:23.2	7:49
ש"ק, ט"ו באייר	3:33	4:32	4:56	5:58	9:12	12:38	1:11	7:23.9	7:50
א', ט"ז באייר	3:32	4:31	4:55	5:58	9:12	12:38	1:11	7:24.5	7:50
ב', י"ח באייר	3:30	4:29	4:54	5:57	9:12	12:37	1:11	7:25.3	7:51
ג', י"ח באייר	3:29	4:28	4:53	5:56	9:11	12:37	1:11	7:26.0	7:52
ד', י"ט באייר	3:28	4:27	4:52	5:55	9:11	12:37	1:11	7:26.7	7:53
ה' כ' באייר	3:26	4:26	4:51	5:54	9:10	12:37	1:11	7:27.4	7:54
ו' כ"א באייר	3:25	4:25	4:50	5:54	9:10	12:37	1:12	7:28.1	7:54

לוח ללימוד הרמב"ם י"ד באייר ה'תשפ"ג – כ"א באייר ה'תשפ"ג

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	י"ד באייר	הל' עבודת כוכבים וחקותיהם.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	משוך חסדך וגו'. ספר המדע והוא ספר ראשון. הל' יסודי התורה.. בפרקים אלו. פרק א.	מל"ת ! מז. ס. ו. ה. ב. ג. ד. טו. מ"ע קפו. מל"ת כג. כד.
ש"ק	ט"ו באייר	פרק ד-ו.	פרק ב.	מל"ת טז. יז. יח. יט. כ. כא. כו. כח. כז. כט. יד. ט. ז.
א'	ט"ז באייר	פרק ז-ט.	פרק ג.	מל"ת יא. יב. יג. מ"ע קפה. מל"ת כה. כב. מח. נ. נא. ל. לג. לא. לב.
ב'	י"ח באייר	פרק י-יב.	פרק ד.	מל"ת לה. לח. לו. לז. לד. מג. מד. מ. לט. מא. מה. קעא.
ג'	י"ח באייר	הל' תשובה.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	פרק ה.	מ"ע עג.
ד'	י"ט באייר	פרק ד-ו.	פרק ו.	מ"ע עג.
ה'	כ' באייר	פרק ז-ט.	פרק ז.	מ"ע עג.
ו'	כ"א באייר	פרק י"ד. מה אהבתי וגו'. ספר אהבה והוא ספר שני. הל' ק"ש.. בפרקים אלו. פרק א-ב.	פרק ח.	מ"ע עג. !

זמני הדלקת הנרות

פרשת	ירושלים	תל-אביב	חיפה	באר-שבע
	הדה"נ	הדה"נ	הדה"נ	הדה"נ
אמור	18:42	19:04	20:03	20:01
באר-בחוקותי	18:47	19:09	20:09	20:07

שניים מקרא ואחד תרגום

מוקדש לע"נ הרה"ת ר' מנחם מענדל הכהן ב"ר הרה"ת יהושע זעליק הכהן ע"ה ומרת גאלדא בת הרה"ת מרדכי ירחמיאל חיים לימא ע"ה

דמתרכא מפעלה לא יסבון ארי קדיש הוא קדס אלהה: ה וקדשתו פיראת לחם אלתו הוא מקריב קדש יהיה ידו פי קדוש אני יהוה מקדשכם: וקדשתו פיראת לחם אלתו הוא מקריב קדש יהיה ידו פי קדוש אני יהוה מקדשכם: וקדשנה ארי ית קרבן אלהו הוא מקרב קדיש יחי לך ארי קדיש אגא יי מקדשכון: וכת איש פהו פי תחל לזנות את אביה היא מחללת באש תשרף: וכת איש פהו פי תחל לזנות את אביה היא מחללת באש תשרף: וכת גבר פהו ארי תחל למטעי מקדשת אבוקה היא מתחלה בגורא תתוקד: ס וכתו הגדול מאחיו אשר יוצק על ראשו א שמן המשחה ומלא את ידו ללבש את הבגדים את ראשו לא יפרע ובגדיו לא יפרם: וכתו הגדול מאחיו אשר יוצק על ראשו א שמן המשחה ומלא את ידו ללבש את הבגדים את ראשו לא יפרע ובגדיו לא יפרם: וכתו דאתרבא מאחוי די יתריק על רישה משחא דרבומא ודי קריב ית קרבנה למלבש ית לבושיא ית רישה לא ירבי פרוע ולבושויה לא יכזע: י ועל כל נפש מת לא יבא לאביו ולאמו לא יטמא: ועל כל נפש מת לא יבא לאביו ולאמו לא יטמא: ועל כל נפש מתא לא ייעול לאבוי ולאמה לא יטמא: י ומן המקדש לא יצא ולא יחלל את מקדש אלתו פי גור שמן משחת אלתו עליו אני יהוה: ומן המקדש לא יצא ולא יחלל את מקדש אלתו פי גור שמן משחת אלתו עליו אני יהוה: ומן מקדשא לא יפוק ולא יחל ית מקדשא דאלהה ארי כליל משה רבומא דאלהה עלוהי אגא יי: ג והוא אשה בבתוליה יקח: והוא אשה בבתוליה יקח: והוא אתמא בבתלמא יסב: ד אלמנה וגרושה וחללה ונה את אלה

א ויאמר יהוה אל משה אמר אל הפהנים בני אהרן ואמרת אלהם לנפש לא יטמא בעמיו: ויאמר יהוה אל משה אמר אל הפהנים בני אהרן ואמרת אלהם לנפש לא יטמא בעמיו: ואמר יי למשה אמר לפהנים בני אהרן ותימר להון על מית לא יסתאב בעמה: ב פי אם לשאר ה קרב אליו לאמו ולאביו ולבנו ולבתו ולאחיו: פי אם לשאר ה קרב אליו לאמו ולאביו ולבנו ולבתו ולאחיו: אלהו לקריבה דקריב לה לאמה ולאבוי ולכרה ולכרמה ולאחוי: ג ולאחתו הבתולה הקרובה אליו אשר לא היתה לאיש לה יטמא: ולאחתו הבתולה הקרובה אליו אשר לא היתה לאיש לה יטמא: ולאחתו דקריבא לה די לא תנת לגבר לה יטמא: ד לא יטמא בעל בעמיו להחלו: לא יטמא בעל בעמיו להחלו: לא יטמא רבא בעמה לאחיותה: ה לא יקרחו קרחא בראשם ופאת זקנם לא יגלחו ובבשרם לא ישרטו שרמת: לא יקרחו קרחא בראשם ופאת זקנם לא יגלחו ובבשרם לא ישרטו שרמת: לא ימרטון מרט ברישון ופאת דקנהון לא יגלחון ובבשרהון לא יחלון חבול: ו קדשים יהיו לאלהיהם ולא יחללו שם אלהיהם פי את אשוי יהוה לחם אלהיהם הם מקריבם והיו קדש: קדשים יהיו לאלהיהם ולא יחללו שם אלהיהם פי את אשוי יהוה לחם אלהיהם הם מקריבם והיו קדש: קדישין יהון קדס אלהון ולא יחלון שמא דאלהון ארי ית קרבניא יי קרבן אלהון אגון מקריבין ויהון קדישין: ז אשה ונה וחללה לא יקחו ואשה גרושה מאישה לא יקחו פי קדש הוא לאלהיו: אשה ונה וחללה לא יקחו ואשה גרושה מאישה לא יקחו פי קדש הוא לאלהיו: אתמא מטעיא ומחללא לא יסבון ואתמא

למנהג רבתינו נשיאנו, יש לקרוא ביום ה' בלילה שמו"ת עליה אחת או שתיים מהפרשה, ולמחרת ביום ו' אחרי חצות לקרוא שוב מתחילתה עד גמריא עם ההפטר, ובשבת לפני תפילת שחרית לקרוא שוב 'שבעי'. ● דהרים (עכ"פ לכתחילה) שלא להפסיק באמצע קריאת שמו"ת.

לא יקח כִּי אִם־בְּתוּלָה מַעֲמִיו יקח אִשָּׁה:
אֲלֵמֶנָה וּגְרוּשָׁה וְחֻלְלָה וְזֹנֶה אֶת־אֵלֶּה לֹא יקח כִּי
אִם־בְּתוּלָה מַעֲמִיו יקח אִשָּׁה: אַרְמֵלָא וּמְתָרְכָא
וְחֻלְיָא מְטַעֲיָא ית אֵלִין לֹא יִסַּב אֶלֶּהֶן בְּתַלְמָא
מַעֲמָה יִסַּב אֶתְמָא: ^{טו} וְלֹא־יִחַלֵּל זֶרְעוֹ בְּעַמּוּי כִּי
אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשׁוֹ: וְלֹא־יִחַלֵּל זֶרְעוֹ בְּעַמּוּי כִּי אֲנִי
יְהוָה מְקַדְּשׁוֹ: וְלֹא יִחַל זֶרְעָה בְּעַמָּה אַרְי אָנָּא יי
מְקַדְּשָׁה: ס

שני ^{טז} וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וַיְדַבֵּר יְהוָה
אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וּמִלִּיל יי עִם מֹשֶׁה לְמִימְרֵ:
י דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר אִישׁ מִזֶּרְעֶךָ לְדֹרֹתָם
אֲשֶׁר יִהְיֶה בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרָב לְהִקְרִיב לְלֶחֶם
אֱלֹהִיו: דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר אִישׁ מִזֶּרְעֶךָ
לְדֹרֹתָם אֲשֶׁר יִהְיֶה בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרָב לְהִקְרִיב
לְלֶחֶם אֱלֹהִיו: מִלַּל עִם אַהֲרֹן לְמִימְרָא גִבְר מִבְּנֵי
לְדַרְיָהוֹן דִּי יְהִי בֵּה מוּמָא לֹא יִקְרָב לְקַרְבָּא
קַרְבָּנָא קִדְּם אֶלֶּהָה: יי כִּי כָל־אִישׁ אֲשֶׁר־בּוֹ מוֹם
לֹא יִקְרָב אִישׁ עוֹר אוֹ פֶּסֶח אוֹ חֶרֶם אוֹ שְׂרוּע:
כִּי כָל־אִישׁ אֲשֶׁר־בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרָב אִישׁ עוֹר אוֹ
פֶּסֶח אוֹ חֶרֶם אוֹ שְׂרוּע: אַרְי כָּל גִּבְר דִּי בֵּה
מוּמָא לֹא יִקְרָב גִּבְר עוֹר אוֹ חֲגִיר אוֹ חֲרִים אוֹ
שְׂרִיע: יט אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר־יִהְיֶה בּוֹ שֹׁבֵר רִגְל אוֹ
שֹׁבֵר יָד: אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר־יִהְיֶה בּוֹ שֹׁבֵר רִגְל אוֹ
שֹׁבֵר יָד: אוֹ גִבְר דִּי יְהִי בֵּה תִּבְר רִגְלָא אוֹ תִּבְר
יָדָא: כ אֹרְגָבֵן אוֹרְדִק אוֹ תְּבַלֵּל בְּעֵינָו אוֹ גִּרְב
אוֹ יִלְפֵת אוֹ מְרוּח אֲשֶׁד: אֹרְגָבֵן אוֹרְדִק אוֹ
תְּבַלֵּל בְּעֵינָו אוֹ גִּרְב אוֹ יִלְפֵת אוֹ מְרוּח אֲשֶׁד: או
גִּבִּין אוֹ דְקָא אוֹ חֲלִיז בְּעֵינָה אוֹ גִּרְבָן אוֹ חֲזוּן
אוֹ מְרַס פְּחֻדִין: ^{כא} כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־בּוֹ מוֹם מִזֶּרְע
אַהֲרֹן הַכֹּהֵן לֹא יִגֹּשׁ לְהִקְרִיב אֶת־אִשִּׁי יְהוָה
מוֹם בּוֹ אֶת לֶחֶם אֱלֹהִיו לֹא יִגֹּשׁ לְהִקְרִיב:
כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־בּוֹ מוֹם מִזֶּרְע אַהֲרֹן הַכֹּהֵן לֹא יִגֹּשׁ
לְהִקְרִיב אֶת־אִשִּׁי יְהוָה מוֹם בּוֹ אֶת לֶחֶם אֱלֹהִיו
לֹא יִגֹּשׁ לְהִקְרִיב: כָּל גִּבְר דִּי בֵּה מוּמָא מִזֶּרְעָא

דַּאֲהֲרֹן כַּהֲנָא לֹא יִקְרָב לְקַרְבָּא ית קַרְבָּנָא דִּי?
מוּמָא בֵּה ית קַרְבָּן אֶלֶּהָה לֹא יִקְרָב לְקַרְבָּא:
כ לֶחֶם אֱלֹהִיו מְקַדְּשֵׁי הַקְּדָשִׁים וּמִן־הַקְּדָשִׁים
יֹאכַל: לֶחֶם אֱלֹהִיו מְקַדְּשֵׁי הַקְּדָשִׁים וּמִן
הַקְּדָשִׁים יֹאכַל: קַרְבָּן אֶלֶּהָה מְקַדְּשֵׁי קוּדְשִׁיא וּמִן
קוּדְשִׁיא יִיכּוּל: כג אֶדְ אֶל־הַפְּרֻכָּת לֹא יִכָּא
וְאֶל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִגֹּשׁ כִּי־מוֹם בּוֹ וְלֹא יִחַלֵּל
אֶת־מְקַדְּשֵׁי כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשָׁם: אֶדְ אֶל־
הַפְּרֻכָּת לֹא יִכָּא וְאֶל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִגֹּשׁ כִּי־מוֹם בּוֹ
וְלֹא יִחַלֵּל אֶת־מְקַדְּשֵׁי כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשָׁם: כִּדְם
לְפָרְכָתָא לֹא יִיעוּל וְלִמְדָכָתָא לֹא יִקְרָב אַרְי
מוּמָא בֵּה וְלֹא יִחַל ית מְקַדְּשֵׁי אַרְי אָנָּא יי
מְקַדְּשָׁהוֹן: ^{כד} וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בְּנָיו
וְאֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן
וְאֶל־בְּנָיו וְאֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וּמִלִּיל עִם
אַהֲרֹן וְעִם בְּנוֹהֵי וְעִם כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: כה וַיְדַבֵּר
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
לֵאמֹר: וּמִלִּיל יי עִם מֹשֶׁה לְמִימְרֵ: כג דַּבֵּר אֶל־
אַהֲרֹן וְאֶל־בְּנָיו וַיְנַוְרוּ מְקַדְּשֵׁי בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
וְלֹא יִחַלְלוּ אֶת־שֵׁם קִדְּשֵׁי אֲשֶׁר הֵם
מְקַדְּשִׁים לִי אֲנִי יְהוָה: דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן
וְאֶל־בְּנָיו וַיְנַוְרוּ מְקַדְּשֵׁי בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִחַלְלוּ
אֶת־שֵׁם קִדְּשֵׁי אֲשֶׁר הֵם מְקַדְּשִׁים לִי אֲנִי
יְהוָה: מִלַּל עִם אַהֲרֹן וְעִם בְּנוֹהֵי וַיְפָרְשׁוּן
מְקוּדְשִׁיא דְּכַנִּי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִחַלּוּן ית שְׂמָא
דְּקוּדְשֵׁי דִי אַנּוּן מְקַדְּשִׁין קְדָמִי אָנָּא יי: ג אָמַר
אֱלֹהִים לְדֹרֹתֵיכֶם כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־יִקְרָב מִכָּל־
זֶרְעֵכֶם אֶל־הַקְּדָשִׁים אֲשֶׁר יִקְדִּישׁוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
לַיהוָה וּמִמָּאתוֹ עָלָיו וּנְכַרְתָּהּ הַנֶּפֶשׁ הַהוּא
מִלִּפְנֵי אֲנִי יְהוָה: אָמַר אֱלֹהִים לְדֹרֹתֵיכֶם כָּל־
אִישׁ אֲשֶׁר־יִקְרָב מִכָּל־זֶרְעֵכֶם אֶל־הַקְּדָשִׁים אֲשֶׁר
יִקְדִּישׁוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לַיהוָה וּמִמָּאתוֹ עָלָיו וּנְכַרְתָּהּ
הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִלִּפְנֵי אֲנִי יְהוָה: אָמַר לְהוֹן לְדַרְיָכוֹן
כָּל גִּבְר דִּי יִקְרָב מִכָּל בְּנִיכוֹן לְקוּדְשִׁיא דִּי

יחלגה אָנָּא יי מקדשהון: י וְכִלְזֹר לֹא יֵאכֵל
 קֹדֶשׁ תּוֹשֵׁב בְּהֵן וְשֹׁכֵר לֹא יֵאכֵל קֹדֶשׁ: וְכִלְזֹר
 לֹא יֵאכֵל קֹדֶשׁ תּוֹשֵׁב בְּהֵן וְשֹׁכֵר לֹא יֵאכֵל קֹדֶשׁ:
 וְכָל חִלּוּנֵי לֹא יֵיכּוֹל קוֹדֶשׁא תּוֹמְבָא דְכֶהֱנָא
 וְאַגִּירָא לֹא יֵיכּוֹל קוֹדֶשׁא: יא וְכֹהֵן כִּי־יִקְנֶה נֶפֶשׁ
 קִנְיָן כֶּסֶף הוּא יֵאכֵל בּוֹ וְיִלְיֵד בֵּיתוֹ הֵם יֵאכְלוּ
 בְּלַחְמוֹ: וְכֹהֵן כִּי־יִקְנֶה נֶפֶשׁ קִנְיָן כֶּסֶף הוּא יֵאכֵל
 בּוֹ וְיִלְיֵד בֵּיתוֹ הֵם יֵאכְלוּ בְּלַחְמוֹ: וְכֹהֵן אַרְי יִקְנֵי
 נֶפֶשׁ קִנְיָן כֶּסֶפָּה הוּא יֵיכּוֹל בֵּה וְיִלְיֵד בֵּיתָהּ אַנּוּן
 יֵיכְלוּן בְּלַחְמָה: יב וְכֹת־כֹּהֵן כִּי תִהְיֶה לְאִישׁ זֶר
 הוּא בְּתֵרוּמַת הַקֹּדְשִׁים לֹא תֵאכֵל: וְכֹת־כֹּהֵן
 כִּי תִהְיֶה לְאִישׁ זֶר הוּא בְּתֵרוּמַת הַקֹּדְשִׁים לֹא
 תֵאכֵל: וְכֹת כֶּהֱן אַרְי תִּהְיֵי לְגִבְר חִלּוּנֵי הִיא
 בְּאַפְרָשׁוֹת קוֹדֶשִׁיא לֹא תֵיכּוֹל: יג וְכֹת־כֹּהֵן כִּי
 תִהְיֶה אֶלְמָנָה וְגֵרוּשָׁה וְזֹרַע אֵין לָהּ וְשִׁבָּה
 אֶל־בֵּית אָבִיהָ כִּנְעוּרֶיהָ מִלְּחָם אָבִיהָ תֵאכֵל
 וְכִלְזֹר לֹא יֵאכֵל בּוֹ: וְכֹת־כֹּהֵן כִּי תִהְיֶה אֶלְמָנָה
 וְגֵרוּשָׁה וְזֹרַע אֵין לָהּ וְשִׁבָּה אֶל־בֵּית אָבִיהָ
 כִּנְעוּרֶיהָ מִלְּחָם אָבִיהָ תֵאכֵל וְכִלְזֹר לֹא יֵאכֵל בּוֹ:
 וְכֹת כֶּהֱן אַרְי תִּהְיֵי אַרְמֵלָא וּמְתָרְכָא וְכֵר לִית לָהּ
 וְתַתּוּב לְבֵית אָבוּהָא כְּרִבּוּיִתְהָא מִלְּחָמָא דְאַבוּהָא
 תֵיכּוֹל וְכָל חִלּוּנֵי לֹא יֵיכּוֹל בֵּה: יד וְאִישׁ כִּי־יֵאכֵל
 קֹדֶשׁ בְּשִׁנְגָּה וְיִסַּף חֲמוּשִׁיתוֹ עֲלָיו וְנָתַן לְכֶהֱן
 אֶת־הַקֹּדֶשׁ: וְאִישׁ כִּי־יֵאכֵל קֹדֶשׁ בְּשִׁנְגָּה וְיִסַּף
 חֲמוּשִׁיתוֹ עֲלָיו וְנָתַן לְכֶהֱן אֶת־הַקֹּדֶשׁ: וְגִבְר אַרְי
 יֵיכּוֹל קוֹדֶשׁא בְּשִׁלוֹ וְיִוֹסַף חוּמְשָׁה עֲלוּהִי וְיִתֵּן
 לְכֶהֱנָא יַת קוֹדֶשׁא: טו וְלֹא יִחַלְלוּ אֶת־קֹדְשֵׁי בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל אֶת אֲשֶׁר־יִרְיֻמוּ לַיהוָה: וְלֹא יִחַלְלוּ
 אֶת־קֹדְשֵׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת אֲשֶׁר־יִרְיֻמוּ לַיהוָה:
 וְלֹא יִחַלּוּן יַת קוֹדֶשִׁיא דְבְּנֵי יִשְׂרָאֵל יַת דִּי
 יִפְרָשׁוּן קֹדֶם יי: טז וְהִשְׂיֹאוּ אוֹתָם עֲוֹן אֲשֶׁמָּה
 בְּאַכְלָם אֶת־קֹדְשֵׁיהֶם כִּי אֲנִי יְהוָה מְקֹדֶשֶׁם:
 וְהִשְׂיֹאוּ אוֹתָם עֲוֹן אֲשֶׁמָּה בְּאַכְלָם אֶת־קֹדְשֵׁיהֶם
 כִּי אֲנִי יְהוָה מְקֹדֶשֶׁם: וַיִּקְבְּלוּן עֲלֵיהוֹן עֲוֹן

יקדשון בני ישראל קדם יי וסאבתה עלוהי
 וישתיצי אנשא ההיא מן קדמי אנא יי: ה איש
 איש מזרע אהרן והוא צרוע או זב בקדשים
 לא יאכל עד אשר יטהר והנגע בכל־טמא
 נפש או איש אשר־תצא ממנו שכבת־זרע:
 איש איש מזרע אהרן והוא צרוע או זב בקדשים
 לא יאכל עד אשר יטהר והנגע בכל־טמא־נפש
 או איש אשר־תצא ממנו שכבת־זרע: גבר גבר
 מזרעא דאהרן והוא סגיר או דאיב בקודשיא לא
 ייכול עד די ידפי ודיקרב בכל טמא נפשא או
 גבר די תפוק מנה שכבת זרעא: ה או־איש אשר
 יגע בכל־שרץ אשר יטמא־לו או באדם אשר
 יטמא־לו לכל טמאתו: או־איש אשר יגע
 בכל־שרץ אשר יטמא־לו או באדם אשר יטמא־
 לו לכל טמאתו: או גבר די יקרב בכל רחשא די
 יסתאב לה או באנשא די יסתאב לה לכל
 סאבתה: ונפש אשר תגע־בו וטמאה עד־
 הערב ולא יאכל מן־הקדשים כִּי אס־רחץ
 בשרו במים: נפש אשר תגע־בו וטמאה עד־
 הערב ולא יאכל מן־הקדשים כִּי אס־רחץ בשרו
 במים: אנש די יקרב ביה ויהי מסאב עד רמשא
 ולא ייכול מן קודשיא אלהן אסחי בשרה במיא:
 וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ וְטָהַר וְאַחַר יֵאכֵל מִן־הַקֹּדְשִׁים
 כִּי לַחְמוֹ הוּא: וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ וְטָהַר וְאַחַר יֵאכֵל
 מִן־הַקֹּדְשִׁים כִּי לַחְמוֹ הוּא: וּבַמַּעַל שִׁמְשָׁא וַיִּדְפֵי
 וְכַתֵּר כֵּן יֵיכּוֹל מִן קוֹדֶשִׁיא אַרְי לַחְמָה הוּא:
 ה גְּבִלָה וְטָרְפָה לֹא יֵאכֵל לְטַמְאָה־בֵּה אֲנִי יְהוָה:
 גְּבִלָה וְטָרְפָה לֹא יֵאכֵל לְטַמְאָה־בֵּה אֲנִי יְהוָה:
 גְּבִילָא וְתִבְרִיא לֹא יֵיכּוֹל לְאַסְתָּאבָא בֵּה אָנָּא יי:
 ט וְשִׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמַרְתִּי וְלֹא־יִשְׂאוּ עֲלָיו חֲטָא
 וּמָתוּ בּוֹ כִּי יִחַלְּלוּ אֲנִי יְהוָה מְקֹדֶשֶׁם: וְשִׁמְרוּ
 אֶת־מִשְׁמַרְתִּי וְלֹא־יִשְׂאוּ עֲלָיו חֲטָא וּמָתוּ בּוֹ כִּי
 יִחַלְּלוּ אֲנִי יְהוָה מְקֹדֶשֶׁם: וַיִּטְרוּן יַת מִטְרַת
 מִימְרֵי וְלֹא יִקְבְּלוּן עֲלוּהִי חוּבָא וַיִּמּוּתוּן בֵּה אַרְי

חובין במיכלהון בסוֹאָבָא ית קודשיהון אַרי אָנָא
יִי מְקדְשֵׁהוֹן: פ

שליש יִי וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וַיְדַבֵּר
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: ומליל יִי עם מֹשֶׁה
לְמִימְרֵי: יח דָּבַר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בְּנָיו וְאֶל כָּל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל
וּמִן־הַגֵּר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִקְרִיב קָרְבָּנוּ לְכָל־
נְדְרֵיהֶם וּלְכָל־נְדֻבֹתָם אֲשֶׁר־יִקְרִיבוּ לַיהוָה
לְעֹלָה: יט דָּבַר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בְּנָיו וְאֶל כָּל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל
וּמִן־הַגֵּר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִקְרִיב קָרְבָּנוּ לְכָל־נְדְרֵיהֶם
וּלְכָל־נְדֻבֹתָם אֲשֶׁר־יִקְרִיבוּ לַיהוָה לְעֹלָה: מלל
עם אַהֲרֹן וְעַם בְּנוֹהֵי וְעַם כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִמַּר
לְהוֹן גְּבַר גְּבַר מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן גֵּיזְרָא בְּיִשְׂרָאֵל
דִּי יִקְרַב קָרְבָּנָה לְכָל נְדְרֵיהוֹן וּלְכָל נְדָבְתָהוֹן דִּי
קָרְבִין קָדָם יִי לְעֹלְמָא: נ וְלְצִנְכֶם תָּמִים זָכָר
בַּבֶּקֶר בַּבְּשָׂבִים וּבְעֻזִּים: לְרִצּוֹנְכֶם תָּמִים זָכָר
בַּבֶּקֶר בַּבְּשָׂבִים וּבְעֻזִּים: לְרִעּוּא לְכוּן שְׁלִים
דְּכוּרָא בְּתוּרֵי פְּאֻמְרִיא וּבְעֻזִּיא: כ כָּל אֲשֶׁר־כּוּ
מוֹם לֹא תִקְרִיבוּ כִּי־לֹא לְרִצּוֹן יְהוָה לְכֶם: כָּל
אֲשֶׁר־כּוּ מוֹם לֹא תִקְרִיבוּ כִּי־לֹא לְרִצּוֹן יְהוָה
לְכֶם: כָּל דִּי בַהּ מוּמָא לֹא תִקְרִיבוּן אַרִי לֹא
לְרִעּוּא יְהִי לְכוּן: כא וְאִישׁ כִּי־יִקְרִיב זֶבַח־
שְׁלָמִים לַיהוָה לְפִלְא־נְדָר אוֹ לְנִדְבָה בַּבֶּקֶר אוֹ
בַּצֹּאֵן תָּמִים יְהִי לְרִצּוֹן כָּל־מוֹם לֹא יְהִי־כּוּ:
כב וְאִישׁ כִּי־יִקְרִיב זֶבַח־שְׁלָמִים לַיהוָה לְפִלְא־נְדָר אוֹ
לְנִדְבָה בַּבֶּקֶר אוֹ בַּצֹּאֵן תָּמִים יְהִי לְרִצּוֹן כָּל־מוֹם
לֹא יְהִי־כּוּ: וכָּבֵר אַרִי יִקְרַב נְכַסְתָּ קוּדְשֵׁי קָדָם
יִי לְפָרְשָׁא נְדָרָא אוֹ לְנִדְבָתָא בְּתוּרֵי אוֹ בְּעֻזָּא
שְׁלִים יְהִי לְרִעּוּא כָּל מוּמָא לֹא יְהִי בַהּ: כג עֹרֹת
אוֹ שְׂבוּר אוֹ־חֲרוּץ אוֹ־יִבְלֹת אוֹ גֵרֵב אוֹ יִלְפַת
לֹא־תִקְרִיבוּ אֵלָה לַיהוָה וְאִשָּׁה לֹא־תִתְּנוּ מֵהֶם
עַל־הַמִּזְבֵּחַ לַיהוָה: עֹרֹת אוֹ שְׂבוּר אוֹ־חֲרוּץ
אוֹ־יִבְלֹת אוֹ גֵרֵב אוֹ יִלְפַת לֹא־תִקְרִיבוּ אֵלָה

לַיהוָה וְאִשָּׁה לֹא־תִתְּנוּ מֵהֶם עַל־הַמִּזְבֵּחַ לַיהוָה:
עוֹר אוֹ תְּבִיר אוֹ פְּסִיק אוֹ יִבְלָן אוֹ גֵרֵב אוֹ חֲרוּץ
לֹא תִקְרִיבוּן אֵלֶיךָ קָדָם יִי וְקָרְבָּנָא לֹא תִתְּנוּן
מִנְהוֹן עַל מִדְּבַחַת קָדָם יִי: כד וְשׂוֹר וְשָׂה שְׂרוּע
וְקָלוּט נִדְבָה תַעֲשֶׂה אֹתוֹ וּלְנִדָר לֹא יִרְצָה:
וְשׂוֹר וְשָׂה שְׂרוּע וְקָלוּט נִדְבָה תַעֲשֶׂה אֹתוֹ וּלְנִדָר
לֹא יִרְצָה: ותוֹר וְאֻמֵר וְתִיר וְחִסִּיר נִדְבַחַת תַעֲבֹד
זֵתָה וּלְנִדְרָא לֹא יְהִי לְרִעּוּא: כה וּמְעוּד וְכֹתוּת
וְנִתּוּק וְכְרוּת לֹא תִקְרִיבוּ לַיהוָה וּבְאַרְצְכֶם לֹא
תַעֲשׂוּ: וּמְעוּד וְכֹתוּת וְנִתּוּק וְכְרוּת לֹא תִקְרִיבוּ
לַיהוָה וּבְאַרְצְכֶם לֹא תַעֲשׂוּ: ודי מְרִיס וְדי רְסִיס
וְדי שְׁלִיף וְדי גְזִיר לֹא תִקְרִיבוּן קָדָם יִי וּבְאַרְעֻכּוֹן
לֹא תַעֲבֹדוּן: כו וּמִיָּד בְּנִי־נָכָר לֹא תִקְרִיבוּ אֹתָהּ
לֶחֶם אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל־אֲלֵהָ כִּי מִשְׁחַתֶּם בָּהֶם
מוֹם בָּם לֹא יִרְצוּ לְכֶם: כז וּמִיָּד בְּנִי־נָכָר לֹא תִקְרִיבוּ
אֹתָהּ לֶחֶם אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל־אֲלֵהָ כִּי מִשְׁחַתֶּם בָּהֶם
מוֹם בָּם לֹא יִרְצוּ לְכֶם: וּמִן פֵּר עֲמִיזִין לֹא
תִקְרִיבוּן יֵת קָרְבָן אֶלְחֻכוֹן מִכָּל אֵלֶיךָ אַרִי
חַבּוּלְהוֹן כְּהוֹן מוּמָא כְּהוֹן לֹא לְרִעּוּא יְהוֹן
לְכוּן: ס כִּי וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וַיְדַבֵּר
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: ומליל יִי עם מֹשֶׁה
לְמִימְרֵי: כח וְשׂוֹר אוֹ־כֶשֶׁב אוֹ־עֹז כִּי יוֹלֵד וְהָיָה
שְׁבַעַת יָמִים תַּחַת אִמּוֹ וּמִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וְהָלָאָה
יִרְצָה לְקָרְבַן אִשָּׁה לַיהוָה: שׂוֹר אוֹ־כֶשֶׁב אוֹ־עֹז
כִּי יוֹלֵד וְהָיָה שְׁבַעַת יָמִים תַּחַת אִמּוֹ וּמִיּוֹם
הַשְּׁמִינִי וְהָלָאָה יִרְצָה לְקָרְבַן אִשָּׁה לַיהוָה: תוֹר
אוֹ אֻמֵר אוֹ עֻזָּא אַרִי יִתְּלִיד וְהָיָה שְׁבַעַת יוֹמִין
בְּתֵר אִמָּה וּמִיּוֹמָא תְּמִינָאָה וְהָלָא יִתְרַעֵי לְקָרְבָא
קָרְבָנָא קָדָם יִי: כח וְשׂוֹר אוֹ־שָׂה אֹתוֹ וְאִתְּבָּנוּ
לֹא תִשְׁחָטוּ בְיוֹם אֶחָד: וְשׂוֹר אוֹ־שָׂה אֹתוֹ
וְאִתְּבָּנוּ לֹא תִשְׁחָטוּ בְיוֹם אֶחָד: ותוֹרְמָא אוֹ
שִׂתָּא לֵה וּלְכֵרָה לֹא תִפְסוּן בְּיוֹמָא חַד: כט וְכִי־
תִזְבַּחוּ זֶבַח־תּוֹדָה לַיהוָה לְרִצּוֹנְכֶם תִּזְבַּחוּ:
וכִי־תִזְבַּחוּ זֶבַח־תּוֹדָה לַיהוָה לְרִצּוֹנְכֶם תִּזְבַּחוּ:

מוֹעֲדֵי יְהוָה מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם
 בְּמוֹעֲדָם: אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר־
 תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם: אֵלֶּיךָ מוֹעֲדָא דִּי מְעָרְעֵי
 קֹדֶשׁ דִּי תַעְרַעְרוּן יַתְהוּן בְּזַמְנֵיהוּן: הַבְּחֹדֶשׁ
 הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַת עָשָׂר לַחֹדֶשׁ בֵּין הָעַרְבִים
 פֶּסַח לַיהוָה: בְּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַת עָשָׂר
 לַחֹדֶשׁ בֵּין הָעַרְבִים פֶּסַח לַיהוָה: בִּירְחָא קֳדָמָא
 בְּאַרְבַּעַת עָשָׂר לִירְחָא בֵּין שְׁמֵשׂא פֶּסַחא קֳדָם
 יי: וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חַג
 הַמִּצּוֹת לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים מִצּוֹת תֹּאכְלוּ:
 וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חַג הַמִּצּוֹת לַיהוָה
 שִׁבְעַת יָמִים מִצּוֹת תֹּאכְלוּ: וּבַחֲמִשַּׁת עָשָׂר
 יוֹמָא לִירְחָא הַדִּין חַגָּא דְפִטְרִיָּא קֳדָם יי שְׁבַעַת
 יוֹמִין פִּטְרִי תִיכְלוּן: וּבְיוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָאֵי־
 קֹדֶשׁ יְהִי לָכֶם פְּלִמְלֹאכַת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ:
 בְּיוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָאֵי־קֹדֶשׁ יְהִי לָכֶם פְּלִמְלֹאכַת
 עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: בְּיוֹמָא קֳדָמָא מְעָרַע קֹדֶשׁ
 יְהִי לְכוּן כָּל עֲבִידַת פְּלִחָן לֹא תַעֲבֹדוּן:
 הַיְהִי־קִרְבַּתְּם אִשָּׁה לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים בְּיוֹם
 הַשְּׁבִיעִי מִקְרָאֵי־קֹדֶשׁ פְּלִמְלֹאכַת עֲבֹדָה לֹא
 תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים בְּיוֹם
 הַשְּׁבִיעִי מִקְרָאֵי־קֹדֶשׁ פְּלִמְלֹאכַת עֲבֹדָה לֹא
 תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְוּן קִרְבָּנָא קֳדָם יי שְׁבַעַת יוֹמִין
 בְּיוֹמָא שְׁבִיעָא מְעָרַע קֹדֶשׁ כָּל עֲבִידַת פְּלִחָן
 לֹא תַעֲבֹדוּן: פ ט וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:
 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וּמְלִיל יי עִם מֹשֶׁה
 לְמִימְרֵי: יְדַבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם
 פִּירְתְּבוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם
 וּקְצַרְתֶּם אֶת־קְצִירָהּ וְהִבַּאתֶם אֶת־עֲמֹר
 רִאשִׁית קְצִירְכֶם אֶל־הַכֹּהֵן: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם פִּירְתְּבוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן
 לָכֶם וּקְצַרְתֶּם אֶת־קְצִירָהּ וְהִבַּאתֶם אֶת־עֲמֹר
 רִאשִׁית קְצִירְכֶם אֶל־הַכֹּהֵן: מְלִיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 וְתִימַר לְהוֹן אֲרִי תַעֲלוּן לְאַרְעָא דִּי אָנָּה יְהִי לְכוּן

וְאֲרִי תַפְסוּן נַכְסַת תּוֹדַתָּא קֳדָם יי לְרַעְוָא לְכוּן
 תַכְסִּיגָה: ז בְּיוֹם הַהוּא יֹאכַל לֹא־תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ
 עַד־בֹּקֶר אֲנִי יְהוָה: בְּיוֹם הַהוּא יֹאכַל לֹא־תוֹתִירוּ
 מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר אֲנִי יְהוָה: בְּיוֹמָא הַהוּא יִתְאַכַּל לֹא
 תִשְׁאַרוּן מִנָּה עַד צַפְרָא אָנָּה יי: לֹא וְשִׁמְרַתֶּם
 מִצְוֹתַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אֲנִי יְהוָה: וְשִׁמְרַתֶּם
 מִצְוֹתַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אֲנִי יְהוָה: וְתִטְרוּן פְּקוּדֵי
 וְתַעֲבֹדוּן יַתְהוּן אָנָּה יי: ז וְלֹא תַחֲלִלוּ אֶת־שֵׁם
 קֹדֶשִׁי וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה
 מִקְדָּשְׁכֶם: וְלֹא תַחֲלִלוּ אֶת־שֵׁם קֹדֶשִׁי וְנִקְדַּשְׁתִּי
 בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה מִקְדָּשְׁכֶם: וְלֹא
 תַחֲלִלוּן יַת שְׁמָא דְקוּדְשִׁי וְאִתְקַדַּשׁ בְּגוּ בְנֵי
 יִשְׂרָאֵל אָנָּה יי מִקְדָּשְׁכוּן: ז המוציא אתכם
 מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אֲנִי יְהוָה:
 המוציא אתכם מארץ מצרים להיות לכם
 לאלהים אֲנִי יְהוָה: דַּאֲפִיק יַתְכוּן מֵאַרְעָא
 דְּמִצְרַיִם לְמַתְוִי לְכוּן לֹא־הָאָ אָנָּה יי: פ
 רביע א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וַיְדַבֵּר יְהוָה
 אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וּמְלִיל יי עִם מֹשֶׁה לְמִימְרֵי:
 ז דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם מוֹעֲדֵי
 יְהוָה אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה
 הֵם מוֹעֲדֵי: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם
 מוֹעֲדֵי יְהוָה אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה
 הֵם מוֹעֲדֵי: מְלִיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִימַר לְהוֹן
 מוֹעֲדָא דִּי תַעְרַעְרוּן יַתְהוּן מְעָרְעֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּיךָ
 אַנּוּן מוֹעֲדֵי: ג שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלֹאכָה
 וּבְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת שַׁבְתוֹן מִקְרָאֵי־קֹדֶשׁ כָּל־
 מְלֹאכָה לֹא תַעֲשׂוּ שַׁבַּת הוּא לַיהוָה כָּל־
 מוֹשְׁבְתֵיכֶם: שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלֹאכָה וּבְיוֹם
 הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת שַׁבְתוֹן מִקְרָאֵי־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֹאכָה לֹא
 תַעֲשׂוּ שַׁבַּת הוּא לַיהוָה כָּל־מוֹשְׁבְתֵיכֶם: שְׁתֵּא
 יוֹמִין תַּתְעַבְדַּ עֲבִידָא וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָא שַׁבַּת
 שַׁבְתָּא מְעָרַע קֹדֶשׁ כָּל עֲבִידָא לֹא תַעֲבֹדוּן
 שַׁבְתָּא הִיא קֳדָם יי כָּל־מוֹתְבִיכוּן: פ ד אֵלֶּה

וּתְחַדְדוּן יֵת חֲצֻדָּה וְתִתּוֹן יֵת עוֹמְרָא רִישׁ
חֲצֻדְכוֹן לְוֵת פְּהֵנָא: י' וְהִנֵּיף אֶת־הָעֹמֵר לִפְנֵי
יְהוָה לְרִצְוֹנְכֶם מִמַּחְרַת הַשַּׁבָּת יִנִּיפּוּ הַכֹּהֵן:
וְהִנֵּיף אֶת־הָעֹמֵר לִפְנֵי יְהוָה לְרִצְוֹנְכֶם מִמַּחְרַת
הַשַּׁבָּת יִנִּיפּוּ הַכֹּהֵן: וְיָרִים יֵת עוֹמְרָא קָדָם יי'
לְרַעְוָא לְכוֹן מִבֵּתר יוֹמָא טָבָא יְרִימְנָה פְּהֵנָא:
י' וְעֵשִׂיתֶם בְּיוֹם הַנִּיפְכֶם אֶת־הָעֹמֵר כֶּבֶשׂ
תְּמִים בֶּן־שָׁנָתוֹ לְעֹלָה לַיהוָה: וְעֵשִׂיתֶם בְּיוֹם
הַנִּיפְכֶם אֶת־הָעֹמֵר כֶּבֶשׂ תְּמִים בֶּן־שָׁנָתוֹ לְעֹלָה
לַיהוָה: וְתַעֲבְדוּן בְּיוֹמָא דְאַרְמוֹתְכוֹן יֵת עוֹמְרָא
אִמְר שְׁלִים בַּר שַׁמָּה לְעֹלְתָא קָדָם יי': י' וּמִנְחָתוֹ
שְׁנֵי עֶשְׂרִים סֹלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן אִשָּׁה לַיהוָה
רֵיחַ נִיחַח וְנִסְפוּ יי'ן רְבִיעֵת הַחֵיץ: וּמִנְחָתוֹ שְׁנֵי
עֶשְׂרִים סֹלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן אִשָּׁה לַיהוָה רֵיחַ
נִיחַח וְנִסְפוּ יי'ן רְבִיעֵת הַחֵיץ: וּמִנְחָתָה תְּרִין
עֶשְׂרֹנִין סֹלֶתָּ דְפִילָא בְּמִשַׁח קֹרְבָנָא קָדָם יי'
לְאַתְקַבְּלָא בְּרַעְוָא וְנִסְפָּה חֲמֵרָא רְבַעַת הֵינָא:
י' וְלֶחֶם וְקֹלִי וְכֹרְמֶל לֹא תֹאכְלוּ עַד־עֶצֶם הַיּוֹם
הַזֶּה עַד הִבְיֵאתֶם אֶת־קֹרְבַן אֱלֹהֵיכֶם חֲקַת
עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם כָּכֹל מִשְׁבַּתֵיכֶם: וְלֶחֶם וְקֹלִי
וְכֹרְמֶל לֹא תֹאכְלוּ עַד־עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה עַד
הִבְיֵאתֶם אֶת־קֹרְבַן אֱלֹהֵיכֶם חֲקַת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם
כָּכֹל מִשְׁבַּתֵיכֶם: וְלֶחֶם וְקֹלִי וּפְרוּכֹן לֹא תִיכְלוּן
עַד כֶּרֶן יוֹמָא הַדִּין עַד אֵיתוֹאִיכוֹן יֵת קֹרְבַן
אַלְהֵיכוֹן קָדָם עֲלֵם לְדֹרִיכוֹן כָּכֹל מוֹתְבִיכוֹן: ס
י' וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמַּחְרַת הַשַּׁבָּת מִיּוֹם
הִבְיֵאתֶם אֶת־עֹמֵר הַתְּנוּפָה שִׁבְעַ שְׁבָתוֹת
תְּמִימוֹת תְּהִינָה: וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמַּחְרַת הַשַּׁבָּת
מִיּוֹם הִבְיֵאתֶם אֶת־עֹמֵר הַתְּנוּפָה שִׁבְעַ שְׁבָתוֹת
תְּמִימוֹת תְּהִינָה: וְתִמְנוֹן לְכוֹן מִבֵּתר יוֹמָא טָבָא
מִיּוֹם אֵיתוֹאִיכוֹן יֵת עוֹמְרָא דְאַרְמוֹתָא שְׁבַעַא
שְׁבוּעֵין שְׁלִמִין יְהוּזִין: י' עַד מִמַּחְרַת הַשַּׁבָּת
הַשְּׁבִיעִית תִּסְפְּרוּ חֲמוּשִׁים יוֹם וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה
חֲדָשָׁה לַיהוָה: עַד מִמַּחְרַת הַשַּׁבָּת הַשְּׁבִיעִית

תִּסְפְּרוּ חֲמוּשִׁים יוֹם וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה חֲדָשָׁה
לַיהוָה: עַד מִבֵּתר שְׁבוּעָתָא שְׁבִיעֵתָא תִּמְנוֹן
חֲמוּשִׁין יוֹמִין וְתִקְרַבוֹן מִנְחָתָא חֲדָשָׁא קָדָם יי':
י' מִמוֹשְׁבַתֵיכֶם תִּבְיָאוּ | לֶחֶם תְּנוּפָה שְׁתִּים
שְׁנֵי עֶשְׂרִים סֹלֶת תְּהִינָה חֲמִין תְּאֻפִינָה
בְּפוּרִים לַיהוָה: מִמוֹשְׁבַתֵיכֶם תִּבְיָאוּ | לֶחֶם
תְּנוּפָה שְׁתִּים שְׁנֵי עֶשְׂרִים סֹלֶת תְּהִינָה חֲמִין
תְּאֻפִינָה בְּפוּרִים לַיהוָה: מִמוֹתְבִיכוֹן תִּתּוֹן לֶחֶם
אַרְמוֹתָא תְּרִין (גְּרִיצוֹן) תְּרִין עֶשְׂרֹנִין סֹלֶתָּ
יְהוּזִין חֲמִיעַ יֵתֶאפְּזִין בְּכוּרִין קָדָם יי': י' וְהִקְרַבְתֶּם
עַל־הַלֶּחֶם שְׁבַעַת כֶּבֶשִׁים תְּמִימִם בְּנֵי שָׁנָה
וּפֶר בֶּן־בֶּקָר אֶחָד וְאֵילִם שְׁנַיִם יִהְיוּ עֹלָה
לַיהוָה וּמִנְחָתָם וְנִסְפִיהֶם אִשָּׁה רֵיחַ־נִיחַח
לַיהוָה: וְהִקְרַבְתֶּם עַל־הַלֶּחֶם שְׁבַעַת כֶּבֶשִׁים
תְּמִימִם בְּנֵי שָׁנָה וּפֶר בֶּן־בֶּקָר אֶחָד וְאֵילִם שְׁנַיִם
יִהְיוּ עֹלָה לַיהוָה וּמִנְחָתָם וְנִסְפִיהֶם אִשָּׁה רֵיחַ־
נִיחַח לַיהוָה: וְתִקְרַבוֹן עַל לֶחֶמָא שְׁבַעַא אֲמִרִין
שְׁלִמִין בְּנֵי שָׁנָא וְתוֹר בַּר תּוֹרֵי חַד וְדְכִרִין תְּרִין
יְהוּזִין עֲלְתָא קָדָם יי' וּמִנְחָתְהוֹן וְנִסְפִיהוֹן קֹרְבַן
דְּמִתְקַבְּלָא בְּרַעְוָא קָדָם יי': י' וְעֵשִׂיתֶם שְׁעִיר־
עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת וּשְׁנֵי כֶבֶשִׁים בְּנֵי שָׁנָה
לְזֹבַח שְׁלָמִים: וְעֵשִׂיתֶם שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד
לְחַטָּאת וּשְׁנֵי כֶבֶשִׁים בְּנֵי שָׁנָה לְזֹבַח שְׁלָמִים:
וְתַעֲבְדוּן צְפִיר בַּר עִזֵּי חַד לְחַטָּאתָא וְתִרִין
אֲמִרִין בְּנֵי שָׁנָא לְנִכְסַת קוּדְשָׁא: ד' וְהִנֵּיף
הַכֹּהֵן | אֹתָם עַל לֶחֶם הַבִּכּוּרִים תְּנוּפָה לִפְנֵי
יְהוָה עַל־שְׁנֵי כֶבֶשִׁים קָדָשׁ יִהְיוּ לַיהוָה לִפְהֵן:
וְהִנֵּיף הַכֹּהֵן | אֹתָם עַל לֶחֶם הַבִּכּוּרִים תְּנוּפָה לִפְנֵי
יְהוָה עַל־שְׁנֵי כֶבֶשִׁים קָדָשׁ יִהְיוּ לַיהוָה לִפְהֵן:
וְיָרִים פְּהֵנָא יְתַהוּזִין עַל לֶחֶם בְּפוּרֵי אֲרָמוֹתָא
קָדָם יי' עַל תְּרִין אֲמִרִין קוּדְשָׁא יְהוּזִין קָדָם יי'
לְכַהֲנָא: ט' וּקְרֵאתֶם בְּעֶצֶם | הַיּוֹם הַזֶּה מִקְרָא־
קָדָשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מִלְּאכְתָּ עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ
חֲקַת עוֹלָם כָּכֹל־מוֹשְׁבַתֵיכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם:

וקראתם בעצם | היום הזה מקרא-קדש יהיה
 לכם פלמלאכת עבדה לא תעשו חקת עולם
 בכל-מושבותיכם לדתיתכם: ותערעון בכרן יומא
 הדין מערע קדיש יהי לכון כל עבדת פלחן לא
 תעבדון קנס עלם בכל מותבניכון לדריכון:
 כב ובקצרכם את-קציר ארצכם לא-תכלה פאת
 שדך בקצורך ולקט קצירך לא תלקט לעני
 ולגר תעזב אתם אני יהוה אלהיכם: ובקצרכם
 את-קציר ארצכם לא-תכלה פאת שדך בקצורך
 ולקט קצירך לא תלקט לעני ולגר תעזב אתם
 אני יהוה אלהיכם: ובמחצדכון ית חצדא
 דארעכון לא תשיצי פאתא דחלקך במחצדך
 ולקטא דחצדך לא תלקט לעני ולגיורי תשבוק
 יתהון אנא ?? אלהכון: פ כ וידבר יהוה אל-
 משה לאמר: וידבר יהוה אל-משה לאמר:
 ומליל ?? עם משה למימר: כ דבר אל-בני
 ישראל לאמר בהדש השביעי באחד לחדש
 יהיה לכם שבתון זכרון תרועה מקרא-קדש:
 דבר אל-בני ישראל לאמר בהדש השביעי באחד
 לחדש יהיה לכם שבתון זכרון תרועה מקרא-
 קדש: מלל עם בני ישראל למימר בירחא
 שביעאה בחד לירחא יהי לכון ניקחא דזכרון
 יבבא מערע קדיש: כה פלמלאכת עבדה לא
 תעשו והקרבתם אשה ליהוה: פלמלאכת
 עבדה לא תעשו והקרבתם אשה ליהוה: פל
 עבדת פלחנא לא תעבדון ותקרבון קרבנא קדם
 ??: ס כ וידבר יהוה אל-משה לאמר: וידבר
 יהוה אל-משה לאמר: ומליל ?? עם משה
 למימר: כ אף בעשור לחדש השביעי הזה יום
 הפפים הוא מקרא-קדש יהיה לכם ועניותם
 את-נפשתיכם והקרבתם אשה ליהוה: אף
 בעשור לחדש השביעי הזה יום הפפים הוא
 מקרא-קדש יהיה לכם ועניותם את-נפשתיכם
 והקרבתם אשה ליהוה: ברם בעשור לירחא

שביעאה הדין יומא דכפוריא הוא מערע קדיש
 יהי לכון ותענון ית נפשתיכון ותקרבון קרבנא
 קדם ??: כה וכלמלאכה לא תעשו בעצם היום
 הזה כי יום פפים הוא לכפר עליכם לפני
 יהוה אלהיכם: וכלמלאכה לא תעשו בעצם
 היום הזה כי יום פפים הוא לכפר עליכם לפני
 יהוה אלהיכם: וכל עבידא לא תעבדון בכרן
 יומא הדין ארי יומא דכפוריא הוא לכפרא
 עליכון קדם ?? אלהכון: כה פי כל-הנפש אשר
 לא-תענה בעצם היום הזה ונכרתה מעמיה:
 פי כל-הנפש אשר לא-תענה בעצם היום הזה
 ונכרתה מעמיה: ארי כל אנשא די לא מתעני
 בכרן יומא הדין וישמיצי מעמיה: ל וכל-הנפש
 אשר תעשה פלמלאכה בעצם היום הזה
 והאכרתי את-הנפש ההוא מקרב עמה: וכל-
 הנפש אשר תעשה פלמלאכה בעצם היום הזה
 והאכרתי את-הנפש ההוא מקרב עמה: וכל אנש
 די תעבד פל עבידא בכרן יומא הדין ואובד ית
 אנשא ההיא מגו עמה: לא פלמלאכה לא
 תעשו חקת עולם לדתיתכם בכל מושבותיכם:
 פלמלאכה לא תעשו חקת עולם לדתיתכם בכל
 מושבותיכם: פל עבידא לא תעבדון קנס עלם
 לדריכון בכל מותבניכון: כג שבת שבתון הוא
 לכם ועניותם את-נפשתיכם בתשעה לחדש
 בערב מערב עד-ערב תשבתו שבתכם: שבת
 שבתון הוא לכם ועניותם את-נפשתיכם בתשעה
 לחדש בערב מערב עד-ערב תשבתו שבתכם:
 שבת שבתא הוא לכון ותענון ית נפשתיכון
 בתשעא לירחא ברמשא מרמשא עד רמשא
 תנוחון נחכון: פ

ששי כ וידבר יהוה אל-משה לאמר: וידבר יהוה
 אל-משה לאמר: ומליל ?? עם משה למימר:
 כ דבר אל-בני ישראל לאמר בחמשה עשר יום
 לחדש השביעי הזה חג הספות שבעת ימים

ליהוה: דבר אל־בני ישראל לאמר בחמשה עשר יום לחדש השביעי הזה חג הסוכות שבעת ימים ליהוה: מלל עם בני ישראל למימר בחמשא עשרא יומא לירחא שביעאה הדין חגא דמטליא שבעת יומין קדם יי: לה ביום הראשון מקרא קדש פלמלאכת עבדה לא תעשו: ביום הראשון מקרא קדש פלמלאכת עבדה לא תעשו: ביומא קדמאה מערע קדיש כל עבדת פלחן לא תעבדון: ה שבעת ימים תקריבו אשה ליהוה ביום השמיני מקרא קדש יהיה לכם והקרבתם אשה ליהוה עצרת הוא פלמלאכת עבדה לא תעשו: שבעת ימים תקריבו אשה ליהוה ביום השמיני מקרא קדש יהיה לכם והקרבתם אשה ליהוה עצרת הוא פלמלאכת עבדה לא תעשו: שבועא יומין תקריבון קרבנא קדם יי ביומא תמינאה מערע קדיש יהי לכון ותקריבון קרבנא קדם יי פגש תהון כל עבדת פלחן לא תעבדון: ה אלה מועדי יהוה אשר תקראו אתם מקראי קדש להקריב אשה ליהוה עלה ומנחה זבח ונסכים דבריום ביומו: אלה מועדי יהוה אשר תקראו אתם מקראי קדש להקריב אשה ליהוה עלה ומנחה זבח ונסכים דבריום ביומו: אלין מועדיא דיי די תערעון יתהון מערעי קדיש לקרבא קרבנא קדם יי עלתא ומנחתא נכסת קודשין ונסוכין פתגם יום ביומה: ה מלבד שבתת יהוה ומלבד מתנותיכם ומלבד פלנדריכם ומלבד פלנדבתיכם אשר תתנו ליהוה: מלבד שבתת יהוה ומלבד מתנותיכם ומלבד פלנדריכם ומלבד פלנדבתיכם אשר תתנו ליהוה: פד שפיא דיי ובר מתנתיכון ובר כל נדריכון ובר כל נדבתיכון די תתנון קדם יי: ה אף בחמשה עשר יום לחדש השביעי באספכם את תבואת הארץ תחגו את־חגי־יהוה שבעת ימים

ביום הראשון שבתון וביום השמיני שבתון: אף בחמשה עשר יום לחדש השביעי באספכם את־תבואת הארץ תחגו את־חגי־יהוה שבעת ימים ביום הראשון שבתון וביום השמיני שבתון: ביום בחמשא עשר יומא לירחא שביעאה במכנשיכון ית עללת ארעא תחגון ית חגא קדם יי שבועא יומין ביומא קדמאה ניקא וביומא תמינאה ניקא: ה ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר כפת תמרים וענף עץ־עבת וערבי־נחל ושמתם לפני יהוה אלהיכם שבעת ימים: ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר כפת תמרים וענף עץ־עבת וערבי־נחל ושמתם לפני יהוה אלהיכם שבעת ימים: ותסבון לכון ביומא קדמאה פרי אילנא אתרוגין וללפין והדסין וערבין דנחל ותחדון קדם יי אלהכון שבעת יומין: ה וחגתם אתו חג ליהוה שבעת ימים בשנה חקת עולם לדדתיכם בחדש השביעי תחגו אתו: וחגתם אתו חג ליהוה שבעת ימים בשנה חקת עולם לדדתיכם בחדש השביעי תחגו אתו: ותחגון יתה חגא קדם יי שבעת יומין בשתא קנים עלם לדריכון בירחא שביעאה תחגון יתה: מ בפסח תשבו שבעת ימים פל־האזרח בישראל ישבו בפסח: בפסח תשבו שבעת ימים פל־האזרח בישראל ישבו בפסח: במטליא תיתבון שבעת יומין פל יציבא בישראל יתבון במטליא: מ למען ידעו דדתיכם פי בספות הושבתי את־בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים אני יהוה אלהיכם: למען ידעו דדתיכם פי בספות הושבתי את־בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים אני יהוה אלהיכם: פדיל דידיעון דריכון ארי במטליות ענני אותבית ית בני ישראל באפקותי יתהון מארעא דמצרים אגא יי אלהכון: מ וידבר משה את־מערני יהוה אל־

כְּשֶׁבֶר תַּחַת לְשֶׁבֶר עֵינַי תַּחַת עֵינַי שֶׁן תַּחַת שֶׁן
 כְּאֲשֶׁר יִתֵּן מוֹם בְּאָדָם כֵּן יִתֵּן בּוֹ: שֶׁבֶר תַּחַת
 שֶׁבֶר עֵינַי תַּחַת עֵינַי שֶׁן תַּחַת שֶׁן כְּאֲשֶׁר יִתֵּן מוֹם
 בְּאָדָם כֵּן יִתֵּן בּוֹ: תִּבְרָא חֶלֶף תִּבְרָא עֵינַי חֶלֶף
 עֵינַי שָׂא חֶלֶף שָׂא כָּמָא דִּי יִתֵּן מוּמָא בְּאַנְשָׂא
 כֵּן יִתִּיב בַּהּ:

מפסיר כא ומפה בהמה ישלמנה ומפה אדם
 יומת: ומפה בהמה ישלמנה ומפה אדם יומת:
 ודיקטול בעירא ישלמנה ודיקטול אנשא
 תקטל: כג משפט אחד יהיה לכם פגר פאורח
 יהיה פי אני יהיה אלהיכם: משפט אחד יהיה
 לכם פגר פאורח יהיה פי אני יהיה אלהיכם:
 דינא חדא יהי לכוז פגיורא כיציבא יהי ארי אנא
 יי אלקונו: כד וידבר משה אל בני ישראל
 ויצאיו את המקלל אל מחוץ למחנה וירגמו
 אתו אבן ובני ישראל עשו כאשר צוה יהוה
 את משה: וידבר משה אל בני ישראל ויצאיו
 את המקלל אל מחוץ למחנה וירגמו אתו אבן
 ובני ישראל עשו כאשר צוה יהוה את משה:
 ומליל משה עם בני ישראל ואפיקו ית דארגז
 למברא למשריתא ורגמו יתה אבנא ובני ישראל
 עבדו כמא די פקיד יי ית משה: וידבר משה
 אל בני ישראל ויצאיו את המקלל אל מחוץ
 למחנה וירגמו אתו אבן ובני ישראל עשו
 כאשר צוה יהוה את משה: פ פ פ

כ"ד פסוקים, עוי"א"ל סימן.

כְּלִהְשָׁמְעִים אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁוֹ וּרְגָמוּ אֹתוֹ
 כְּלִי־הַעֲדָה: הוֹצֵא אֶת־הַמִּקְלָל אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה
 וְסָמְכוּ כָל־הַשְּׁמָעִים אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁוֹ וּרְגָמוּ
 אֹתוֹ כְּלִי־הַעֲדָה: אִפְּקֵי יֵת דְּאַרְגֹּז לְמִבְרָא
 לְמִשְׁרִיתָא וְיִסְמְכוּן כָּל דִּי שְׁמְעוּ יֵת יְדֵיהוֹן עַל
 רִישָׁה וְיִרְגָּמוּן יֵתָה כָּל כְּנִשְׁתָּא: ט וְאַל־בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל תִּדְבֹר לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ כִּי־יִקְלַל אֱלֹהֵיו
 וְנִשְׂא חֲטָאוֹ: וְאַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תִּדְבֹר לֵאמֹר אִישׁ
 אִישׁ כִּי־יִקְלַל אֱלֹהֵיו וְנִשְׂא חֲטָאוֹ: וְעַם בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל תִּמְלַל לְמִימֵר גָּבֵר גָּבֵר דִּי יִרְגֹּז קָדָם
 אֱלֹהֵה וְיִקְבַּל חוֹבָה: ט וְנִקְבַּ שְׁם־יְהוָה מוֹת
 יוּמָת רָגוּם וְיִרְגָּמוּבוּ כְּלִי־הַעֲדָה פֶּגֶר פְּאוּרֹחַ
 בְּנִקְבוּ שְׁם יוּמָת: וְנִקְבַּ שְׁם־יְהוָה מוֹת יוּמָת
 רָגוּם וְיִרְגָּמוּבוּ כְּלִי־הַעֲדָה פֶּגֶר פְּאוּרֹחַ בְּנִקְבוּ שְׁם
 יוּמָת: וְדִי פִרְשׁ שְׁמָא דִּיִּי יִתְקַטְּלָא יִתְקַטַּל מִרְגָּם
 וְיִרְגָּמוּן בַּהּ כָּל כְּנִשְׁתָּא פְּגִיורָא כִּי־צִיבָא
 כְּפִרְשׁוּתָה שְׁמָא יִתְקַטַּל: י וְאִישׁ כִּי יִבֶּה כָּל־
 נֶפֶשׁ אָדָם מוֹת יוּמָת: וְאִישׁ כִּי יִבֶּה כָּל־נֶפֶשׁ
 אָדָם מוֹת יוּמָת: וְגָבֵר אָרִי יִקְטוּל כָּל נֶפֶשׂא
 דְּאַנְשָׂא יִתְקַטְּלָא יִתְקַטַּל: יי ומפה נפש בהמה
 ישלמנה נפש תחת נפש: ומפה נפש בהמה
 ישלמנה נפש תחת נפש: ודיקטול נפש בעירא
 ישלמנה נפש חלף נפשא: יג ואיש כיונתן מום
 בעמיתו כאשר עשה כן יעשה לו: ואיש כיונתן
 מום בעמיתו כאשר עשה כן יעשה לו: וגבר ארי
 יתן מומא בחברה כמא די עבד כן יתעבד לה:

הפטרה לפרשת אמור לקריאה בציבור ולשמו"ת ביחזקאל פרק מד

מד וְהַכְּתִיבִים הַלְלוּם בְּנֵי צְדוֹק אֲשֶׁר שָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת מִקְדָּשֵׁי בְּתוּעוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵעַל־י
 הַמָּוָה יִקְרְבוּ אֵלַי לְשִׁרְתִּי וְעָמְדוּ לִפְנֵי לְהַקְרִיב לִי חֶלֶב וְדָם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה: ט הַמָּוָה יִבְאוּ
 אֶל־מִקְדָּשֵׁי וְהַמָּוָה יִקְרְבוּ אֶל־שַׁלְחָנִי לְשִׁרְתִּי וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶתִי: י וְהָיָה בְּבוֹאֵם אֶל־שַׁעְרֵי
 הַחֶצֶר הַפְּנִימִית בְּגָדֵי פִשְׁתִּים יִלְבְּשׁוּ וְלֹא־יַעֲלֶה עֲלֵיהֶם צִמְרֵם בְּשַׁעְרֵי הַחֶצֶר הַפְּנִימִית
 וּבִיתָה: יי פֶּאֱרִי פִשְׁתִּים יְהִיוּ עַל־רֹאשֵׁם וּמְכַנְּסֵי פִשְׁתִּים יְהִיוּ עַל־מַתְּנִיחֵם לֹא יַחְגְּרוּ בִּזְעֵ:

יט וּבְצִאתְכֶם אֶל־הַחֲצַר הַחִיצוֹנָה אֶל־הַחֲצַר הַחִיצוֹנָה אֲלֵהֶם וּפְשְׁטוּ אֶת־בְּגְדֵיהֶם אֲשֶׁר־הֵמָּה
 מִשְׁרָתָם בָּם וְהִנִּיחוּ אוֹתָם בְּלִשְׁכַת הַקֹּדֶשׁ וּלְכֹשׁוּ בְּגָדִים אַחֲרֵיהֶם וְלֹא־יִקְדְּשׁוּ אֶת־הָעַם בְּבִגְדֵיהֶם:
 כ וְרֹאשָׁם לֹא יַגְלִיחוּ וּפָרַע לֹא יִשְׁלַחוּ בְּסוּם וַיִּכְסְמוּ אֶת־רֹאשֵׁיהֶם: כא וַיֵּן לֹא־יִשְׁתּוּ כָּל־פֶּהֶן בְּבוֹאֵם
 אֶל־הַחֲצַר הַפְּנִימִית: כב וְאֶלְמִנָּה וּגְרוּשָׁה לֹא־יִקְחוּ לָהֶם לְנָשִׁים כִּי אִם־בְּתוּלֹת מִזֶּרַע בַּיִת יִשְׂרָאֵל
 וְהָאֶלְמָנָה אֲשֶׁר־תְּהִיָּה אֶלְמָנָה מִפֶּהֶן יִקְחוּ: כג וְאֶת־עַמִּי יוֹרוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחָל וּבֵין־טָמֵא לְטָהוֹר
 יוֹדִיעַם: כד וְעַל־רִיב הֵמָּה יַעֲמְדוּ לְמִשְׁפָּט בְּמִשְׁפָּטֵי יִשְׁפָּטֵהוּ וְאֶת־תּוֹרֹתַי וְאֶת־חֻקֹּתַי בְּכָל־מוֹעֲדַי
 יִשְׁמְרוּ וְאֶת־שִׁבְתוֹתַי יִקְדְּשׁוּ: כה וְאֶל־מַת אָדָם לֹא יָבֹא לְטָמְאָה כִּי אִם־לְאָב וּלְאִם וּלְבֵן וּלְבַת
 לְאִחַ וּלְאֶחָת אֲשֶׁר־לֹא־הִיָּתָה לְאִישׁ יִטְמָאוּ: כו וְאַחֲרֵי טְהַרְתּוּ שִׁבְעַת יָמִים יִסְפְּרוּ־לוֹ: כז וּבְיוֹם
 בָּאוּ אֶל־הַקֹּדֶשׁ אֶל־הַחֲצַר הַפְּנִימִית לְשֵׁרֶת בְּקֹדֶשׁ יִקְרִיב חֲטָאתוֹ נֶאֱמַר אֲדֹנָי יְהוִה: כח וְהִיָּתָה
 לָהֶם לְנַחֲלָה אֲנִי נַחֲלָתָם וְאַחֲזִיָּה לֹא־תִתְּנוּ לָהֶם בְּיִשְׂרָאֵל אֲנִי אֲחֻזָּתָם: כט הַמִּנְחָה וְהַחֲטָאת
 וְהָאִשֶּׁם הֵמָּה יֹאכְלוּם וְכָל־חֶרֶם בְּיִשְׂרָאֵל לָהֶם יְהִיָּה: ל וְרֹאשִׁית כָּל־בְּפוּרֵי כָל וְכָל־תְּרוּמַת כָּל
 מִכֶּל תְּרוּמַתֵיכֶם לִפְהֵנּוּם יְהִיָּה וְרֹאשִׁית עֲרִיסוֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ לִפְהֵן לְהַנִּיחַ בְּרָכָה אֶל־בֵּיתְךָ:
 לא כָּל־נִבְלָה וּמִרְפָּה מִן־הָעוֹף וּמִן־הַבְּהֵמָה לֹא יֹאכְלוּ הַכֹּהֲנִים:

לזכות אנשי החסד הדגולים
 הרה"ח ר' אברהם משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחיו
 ולע"נ האחים הרה"ח ר' זלמן יודא ור' יוסף יצחק,
 בני הרה"ח ר' שלום ישע"י ע"ה דייטש
